

11. X. 1985

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ КОСОВА

Бр. 33.

Приштина, 13. септембар 1985. године

ГОДИНА XL

На основу члана 79. става 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима — пречишћени текст („Службени лист САПК”, бр. 5/84) и члана 86. и 87. Закона о државној управи („Службени лист САПК”, бр. 38/80), уз прибављени сагласност Покрајинског комитета за образовање, науку и културу, Покрајински секретар за унутрашње послове доноси

П РА В И Л Н И К О П Л А Н У И П Р О Г Р А М У О С П О С О Б Љ А В А Њ А КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописује План и програм оспособљавања кандидата за возаче у овлашћеним организацијама (у даљем тексту: ауто-школи).

Члан 2.

Настава у ауто-школи изводи се по програму оспособљавања кандидата за возаче плановима утврђеним у овом правилнику.

Разрада програма оспособљавања кандидата за возаче спроводи се кроз наставне планове, а зависно од актуелних проблема безбедности саобраћаја.

Члан 3.

Ауто-школе могу вршити оспособљавање за возаче само оних кандидата који испуњавају законом прописане услове за оспособљавање.

Члан 4.

Програм оспособљавања кандидата моторних возила и возаче трактора састоји се из теоретског и практичног дела.

Програм оспособљавања кандидата за возаче бицикла с мотором, возача радних машина и возача мотокултиватора састоји се само из теоретског дела.

Члан 5.

Програм теоретског дела оспособљавања кандидата моторних возила обухвата:

1. прописе о безбедности саобраћаја на путевима, који се односе на правила саобраћаја на путевима, саобраћајне знакове, знакове које дају овлашћена лица као и опасности које настају због непрописаног предузимања радњи у саобраћају и основе функционисања уређаја на моторном возилу значајних за безбедност саобраћаја на путу, укључујући економичност потрошње горива;

2. садржаје који доприносе развијању хуманих односа, узајамног поштовања и разумевања међу свим учесницима у саобраћају, на начелима друштвене самозаштите и солидарности, поступање у случају саобраћајне незгоде (дужности у случају незгоде, радње којим се спречава наступање смрти услед повреда, начин превоза повређених лица), као и утицај разних субјективних и објективних чинилаца на безбедност саобраћаја на путу (у даљем тексту: безбедносно понашање у саобраћају).

Програм практичног дела оспособљавања кандидата за возаче моторних возила обухвата управљање моторним возилом.

Програм основа пружања прве помоћи лицима повређеним у саобраћајној незгоди.

Члан 6.

Програм теоретског дела за возаче трактора обухвата прописе о безбедности саобраћаја на путевима, и то:

1. правила саобраћаја на путевима,
2. саобраћајне знакове и знакове које дају овлашћена лица.

Програм практичног дела оспособљавања кандидата за возача трактора обухвата управљање трактором.

Члан 7.

Програм теоретског дела оспособљавања возача бицикала с мотором, возача радних машина и возача моторних мотокултиватора обухвата прописе о безбедности саобраћаја на путевима, и то:

1. правила саобраћаја на путевима и
2. саобраћајне знакове и знакове које даје овлашћено службено лице.

Члан 8.

Садржина Програма теоретског и практичног оспособљавања кандидата за возаче из члана 5, 6, и 7. овог правилника одштампана је у прилогу овог правилника и чини његов саставни део.

Члан 9.

Ауто-школе су дужне да при извршавању Програма оспособљавања кандидата за возаче моторних возила наставним планом предвиде најмање 35 часова за теоретско оспособљавање, 30 часова за практично оспособљавање и 10 часова за основу пружања прве помоћи лицима повређеним у саобраћајној незгоди.

Члан 10.

Наставни планови из теоретског оспособљавања кандидата за возаче моторних возила морају садржати најмање следећи број часова за:

1. правила саобраћаја на путевима — 15 часова,
2. саобраћајне знакове и знакове које дају овлашћена службена лица — 5 часова,
3. опасности које настају због непрописног предузимања радњи у саобраћају — 2 часа,
4. безбедно понашање у саобраћају — 2 часа,
5. основи функционисања уређаја на моторном возилу од значаја за безбедност саобраћаја на путу — 3 часа,
6. утицај недовољног знања и вештине за управљање возилом, алкохола и других опојних средстава, умора, лекова, болести и других неповољних психофизичких стања — 3 часа,
7. садржаје који доприносе развијању хуманих односа, узајамног поштовања и разумевања међу свим учесницима у саобраћају — 3 часа,
8. Наставним планом утврђују се садржаји из којих је потребно оспособљавати кандидата за возаче, зависно од актуелних проблема безбедности саобраћаја на локалном подручју у трајању од 2 часа.

Члан 11.

Наставни час из теоретског дела оспособљавања траје 45 минута.

У току једног дана кандидат за возача може имати три наставна часа с одговарајућим одморима.

Члан 12.

На захтев кандидата, ауто-школа је дужна да путем теста провери у којој мери кандидат влада материјом предвиђеном Планом и програмом оспособљавања кандидата за возаче из теоретског дела.

Сматраће се да је кандидат задовољно направи знања ако је одговорима на питања у тесту постигао најмање 90% од укупног броја бодова.

Члан 13.

Ако кандидат за возача на провери знања у случајевима и на начин предвиђен у члану 12. овог правилника не покаже задовољавајуће резултате, утврдиће се која питања није довољно савладао и упознаће се са њима. На захтев кандидата, поново ће се извршити провера знања.

Провера знања за кандидата из члана 12. овог правилника вршиће се у року који не може бити краћи од 7 дана.

Члан 14.

Утврђивање да ли кандидат за возача поседује знање из прописа за безбедност саобраћаја на путевима, пре почетка практичног дела оспособљавања, врши се увидом у важећу возачку дозволу за возача моторног возила, а за кандидате који такву дозволу немају путем тестова.

Тестови садрже одређени број питања са више одговора, од којих је само један тачан. Тестови могу садржати и питања на која се одговор уписује текстурално или бројком, у зависности од значаја питања.

Тестове припрема и обезбеђује Ауто-мото савез Косова.

Тестови се могу користити само за утврђивање потребних знања из прописа о безбедности саобраћаја на путевима.

Ауто-школа је дужна да тестове чува најмање 1 годину.

Члан 15.

Оспособљавање кандидата у управљању моторним возилом на јавном путу може отпочети тек када Ауто-школа провером на контролном испиту утврди да кандидат поседује потребно знање из прописа о безбедности саобраћаја на путевима и

када је завршио полигонско оспособљавање у управљању моторним возилом на полигону или другом одговарајућем простору.

Приликом извођења оспособљавања у практичном управљању моторним возилом на полигону, или другом одобреном простору, који је за ту сврху одобрен, ауто-школа је дужна да обезбеди неопходну опрему која обезбеђује услове за увежбавање одређених радњи с возилом и да предузме све потребне мере безбедности да не дође до саобраћајне незгоде.

Члан 16.

Наставни час из практичног дела оспособљавања кандидата траје 60 минута. Кандидат за возача може у току дана имати само 1 час оспособљавања. Изузетно, у зависности од постигнутих резултата у погледу степена оспособљености, а након одржаних 15 часова оспособљавања, кандидат за возача може имати 2 часа у току једног дана.

Члан 17.

Од укупног броја часова из практичног дела оспособљавања возача моторних возила наставним планом предвиђаће се најмање по 2 часа за:

1. управљање возилом у саобраћају на путу изван насеља и
2. управљање возилом у саобраћају на путу ноћу, или под условима смањене видљивости.

Наставним планом из практичног дела оспособљавања кандидата за возаче утврђује се најмање 3 часа, за извођење радњи чије неправилно и непрописно вршење доводи до саобраћајних незгода с најтежим последицама (прилагођавање брзине кретања, претицање, обилажење и др.).

Члан 18.

Возач-инструктор може у току дана имати највише 6 часова, у оспособљавању с возилом у саобраћају из практичног дела оспособљавања кандидата за возаче, а у оквиру 42 часовне недеље.

Између часова оспособљавања мора се обезбедити одмор од најмање 10 минута, осим када се изводе 2 часа узастопно у којем случају се мора обезбедити одмор од најмање 20 минута.

Члан 19.

Практични део оспособљавања кандидата за возаче, почиње на уређеном полигону или другом простору који је за ту сврху одобрен, у трајању од 8 часова.

Члан 20.

Кандидати за возаче који су прекинули практични део оспособљавања, могу наставити оспособљавање ако од дана прекида, није прошло више од 12 месеци.

Члан 21.

За кандидате за возача који по оцени возача-инструктора, у оквиру прописаног броја часова није савладао програм из области управљања моторним возилом, ауто-школа ће утврдити допунски програм оспособљавања.

Кандидату који не прихвати допунски програм оспособљавања, ауто-школа је дужна да изда потврду о завршеном оспособљавању.

Члан 22.

Ауто-школа је дужна да у плану теоретског дела оспособљавања кандидата за возача трактора обезбеди најмање 15 наставних часова, од чега: — 10 наставних часова из правила саобраћаја на путевима и

— 5 наставних часова из саобраћајних знакова и знакова које дају овлашћена службена лица.

Члан 23.

Планом практичног дела оспособљавања кандидата за возаче трактора обезбеђује се најмање 10 наставних часова.

Члан 24.

Почетно оспособљавање кандидата за возача трактора, у практичном управљању возила на уређеном полигону или другом простору ван јавног пута, изводи се у трајању од 2 наставна часа.

Члан 25.

Практично оспособљавање возача трактора изводи се дану и ноћу на путу у насељу и ван насеља.

Практично оспособљавање ноћу траје 2 наставна часа.

Оспособљавање из става 2. овог члана није обавезно за кандидате који поседују возачку дозволу „А“ категорије.

Члан 26.

Планом практичног дела оспособљавања кандидата за возача трактора обезбеђује се да се 1 наставни час изводи на савладавању вештине управљања трактором, којима се обезбеђује његова стабилност и спречава превртање.

Члан 27.

За време практичног оспособљавања кандидата за возача трактора, на трактору се поред кандидата може налазити само инструктор.

Члан 28.

Одредбе члана 11. 12. 13. 14. 15. и 16. овог правилника, које се односе на оспособљавање кандидата за возаче моторних возила, сходно се примењују и на оспособљавању кандидата за возаче трактора, а одредбе члана 11. 12. 13 и 14 на оспособљавање кандидата за возаче из члана 29.

Члан 29.

Ради реализације теоретског дела програма оспособљавања кандидата за возаче бицикла с мотором, возаче радних машина и возаче мотокултиватора, наставним планом и програмом предвиђа се најмање 15 наставних часова, од чега:

- 10 наставних часова за правила саобраћаја и
- 5 наставних часова за саобраћајне знакове и знакове које даје овлашћено службено лице.

Члан 30.

Настава из прописа из области саобраћаја и пружања прве помоћи може се изводити истовремено с највише 30 кандидата у групи.

Члан 31.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о раду ауто-школа („Службени лист САНК”, бр. 29/75).

Члан 32.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова”.

Број: 222-51

Приштина, 2. август 1985. године

Покрајински секретар
Рахман Морина, с. р.

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧЕ МОТОРНИХ ВОЗИЛА „А”, КАТЕГОРИЈЕ

І. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима и безбедно понашање у саобраћају

А) Правила саобраћаја

1. Опште одредбе о понашању учесника у саобраћају,
2. радње са возилом у саобраћају:
 - утврђивање услова за извођење радњи,
 - укључивање у саобраћај,
 - промена начина и правца кретања;
3. кретање возила на путу,
 - страна кретања;
4. брзина кретања:
 - прилагођавање брзине кретања;
 - смањивање брзине која причињава сметњу у нормалном одвијању саобраћаја;
5. скретање;
6. првенство пролаза:
 - на раскрсници;
 - при скретању улево;
 - у односу на возила која се крећу по шинама;
 - на путу који је означен саобраћајним знаком као пут с првенством пролаза;
 - при пресецању бициклистичке стазе;
7. саобраћај на раскрсници:
 - опрезност,
 - подешавање брзине,
 - престројавање,
 - поступање према светлосним саобраћајним знаковима;
8. мимоилажење;
9. претицање и обилажење:
 - општа правила претицања и обилажења,
 - услови саобраћаја у којима је забрањено претицање;
10. кретање пешака и однос возача према пешацима;
11. употреба светла у саобраћају;
12. одстојање између возила;
13. превоз лица прикључним возилом које вуку трактори;
14. саобраћај трактора који вуку запрежна возила;
15. саобраћај радних машина и мотокултиватора;
16. саобраћај бицикла, бицикла с мотором и мотопика;
17. саобраћај запрежних возила и кретање стоке;
18. саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге;
19. возила под пратњом;
20. возила с правом првенства прелаза;
21. возња ноћу, возња под неповољним временским условима.

Б) Саобраћајни знакови и знаци које дају овлашћена лица:

1. знакови опасности — изглед, значење;
2. знакови изричитих наредби — изглед, значење;
3. знакови обавештења — изглед, намена;
4. допунске табле уз саобраћајне знакове — значење;
5. ознаке на коловозу — значење;
6. светлосни саобраћајни знакови — значење на раскрсници и на другим местима на којима је саобраћај посебно регулисан;
7. обележавање прелаза пута преко железничке пруге;
8. знаци које учесницима у саобраћају на путевима дају овлашћена лица — врсте и значење:

В) Опасности које настају због непрописног пре-
дузимања радњи у саобраћају:

- контрола брзине кретања и могућност реалне процене у различитим условима саобраћаја,
- опасности од неприлагођене брзине;
- безбедно извођење претицања (процена услова, претицање на раскрсници, на прелазу пута преко железничке или трамвајске пруге у нивоу),
- коришћење појединих саобраћајних трака, у одређеним условима, за брже кретање, скретање или паркирање и пролажење поред другог возила с десне стране,
- коришћење права првенства пролаза,
- опасност од неправилне употребе светла у саобраћају.

Г) Основе функционисања уређаја на моторном возилу од значаја за безбедност саобраћаја на путу, укључујући економичност потрошње горива:

- значај техничке исправности возила с аспекта безбедности саобраћаја на путевима;
- услови исправности уређаја и склопова који омогућавају безбедно управљање мотоциклом;
- уређај за заустављање — улога, функционисање и прописани услови исправности.

Д) Утицај на безбедност вожње недовољног знања и вештине возача у извођењу појединих радњи с возилом:

- (укључивање у саобраћај, промена начина и правца кретања, прилагођавање брзине, скретање, првенство пролаза, мимоилажење, претицање и обилажење).

Б) Значај психофизичке способности за безбедно управљање моторним возилом:

- (значај психичког и физичког стања пре и у току вожње, фактори који могу изазвати поремећај психофизичке равнотеже и како треба реаговати у датој ситуацији).

Е) Здравствена способност за управљање моторним возилом:

- (акутна и хронична обољења, упознавање с Правилником о здравственим условима које морају да испуњавају возачи моторних возила).

Ж) Алкохол и безбедност саобраћаја:

- (мале дозе алкохола, позно дејство алкохола, утицај на психофизичке функције за вожњу).

З) Лекови дроге и безбедност саобраћаја:

- (штетни утицај појединих лекова на психофизичку способност за вожњу, упознавање с листом „опасних лекова“ за безбедност саобраћаја).

И) Замор и безбедност саобраћаја:

- (врсте и знаци замора, одмор, дужина трајања, начин коришћења времена).

Ј) Утицај човекове средине на психофизичке способности за вожњу:

- (метеоролошке прилике и вожња, температура у кабини возила, хладноћа, прегрејавање, бука и вибрација, загађеност ваздуха споља и у кабини, пушење).

К) Однос хуманости и солидарности према другим учесницима у саобраћају:

- однос према возилима којима управљају лица чији су екстремитети оштећени;

- однос према деци, старим особама и слепим, опхођење према другим учесницима у саобраћају на начин којим се не угрожава њихов живот, здравље и имовина,
- утицај буке и загађивања човекове околине на здравље и живот људи.

Л) Примена начела друштвене самозаштите у саобраћају и обавеза возача да се стара о возилу, путу или објектима на путу, о заштити животне средине и здравља и живота других лица:

Љ) Дужност у случају саобраћајне незгоде:

- препознавање врсте и степена повреде,
- извлачење повређеног из возила,
- препознавање основних животних функција (рад срца и дисање),
- заустављање крварења (врста, начин и средства),
- оживљавање (вештачко дисање, масажа срца),
- положај повређеног приликом транспорта (спречавање западања језика, врсте положаја),
- имобилизација повређеног (врста и начин, приручна средства);
- превоз повређеног лица (начин и избор средстава за превоз).

II. ПРАКТИЧНИ ДЕО

1. Припрема возила за вожњу: обавезе возача у току припреме, контроле исправности и функционисање прописаних уређаја и опреме;
2. исправе потребне за вожњу;
3. извођење радњи са возилом на полигону или другом одређеном простору:
 - полазак с места, одржавање правца у вожњи дуж обележене линије на коловозу, промена степна преноса и безбедно заустављање.
 - кретање у правцу осмице обележене на коловозу;
4. поступање у складу с прописима о правилима саобраћаја и саобраћајним знаковима за време вожње на путу у насељеном месту и на путу ван насеља, а нарочито:
 - укључење у саобраћај, извођење појединих радњи с возилом у саобраћају (померење возила улево или удесно, мењање саобраћајних трака и сл.),
 - кретање возила на путу: страна кретања, вожња на једносмерним и двосмерним путевима, с једним или више саобраћајних трака,
 - брзина кретања: прилагођавање брзине кретања и ограничења брзине кретања,
 - скретање возила у раскрсници и ван раскрснице,
 - првенство пролаза и уопште кретање возила преко раскрснице с обзиром на разноликост раскрснице и начин како је на њима регулисан саобраћај,
 - мимоилажење возила и наизменично пропуштање возила,
 - претицање и обилажење,
 - употреба звучних и светлосних знакова упозорења,
 - заустављање и паркирање,
 - употреба светла за означавање возила и светла за осветљавање пута,
 - одстојање између возила,
 - понашање према пешацима (на пешачком прелазу и ван њега, организована колона пешака),
 - саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила,
 - однос према трамвајима и другим шинским возилима,
 - вожња ноћу и у условима смањене видљивости као и уопште под неповољним условима саобраћаја,
 - однос према возилима под пратњом и возилима с правом првенства пролаза,

- уочавање и вожња према саобраћајним знаковима и знацима које дају овлашћена лица,
- упознавање и руковање уређајима на возилу.

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧА МОТОРНИХ ВОЗИЛА „Б“ КАТЕГОРИЈЕ

I. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима и безбедно понашање у саобраћају

А) општа питања:

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима (међународни, савезни, покрајински, општински);
2. Значење појединих израза у прописима о безбедности саобраћаја.

Б) Правила саобраћаја:

1. Опште одредбе о понашању у саобраћају на путевима;
2. Радње с возилом у саобраћају;
 - утврђивање услова за извођење радњи;
 - укључивање у саобраћај,
 - промена начина и правца кретања;
3. Кретање возила на путу:
 - страна кретања,
 - вожња на путу са више саобраћајних трака,
 - кретање уназад;
4. Брзина кретања:
 - прилагођавање брзине кретања,
 - ограничење брзине кретања,
 - смањење брзине која причињава сметњу нормалном одвијању саобраћаја;
5. Скретање;
6. Првенство пролаза:
 - на раскрсници,
 - при скретању улево,
 - у односу на возила која се крећу по шинама,
 - на путу који је означен саобраћајним знаком као пут с првенством пролаза,
 - при пресецању бициклистичке стазе.
7. Саобраћај на раскрсници:
 - опрезност,
 - подешавање брзине,
 - престројавање,
 - поступање према светлосним саобраћајним знаковима;
8. Мимоилажење;
9. Наизменично пропуштање возила;
10. Претицање и обилажење:
 - општа правила претицања и обилажења,
 - услови саобраћаја када возач не сме да отпочне претицање и обилажење;
 - поступање возача пошто изврши претицање и обилажење,
 - услови саобраћаја у којима је забрањено претицање;
11. Употреба звучних и светлосних знакова упозорења;
12. Заустављање и паркирање;
13. Кретање пешака и однос возача према пешацима:
 - правила о кретању пешака,
 - обавезе возача према пешацима,
 - пресецање колоне пешака;
14. Вучење возила;
15. Употреба светла у саобраћају;
16. Одстојање између возила;
17. Правила саобраћаја трамваја и других возила на шинама, саобраћаја мотоцикла, бицикла с мотором, бицикла, радних машина, мотокултиватора и запрежних возила;
18. Кретање стоке по путу;
19. Саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге;

20. Саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила:
 - услови саобраћаја (заоране за поједине категорије возила брзина, заустављање и полукружно окретање),
 - укључивање и начин кретања;
21. Саобраћај у тунелу;
22. Возила под пратњом;
23. Возила с правом првенства пролаза;
24. Терет на возилу:
 - оптерећење возила,
 - смештај терета,
 - означавање терета;
25. Превоз лица и терета моторним и прикључним возилима које вуче трактор;
26. Пробне вожње, спортске и друге приредбе на путу;
27. Вожња ноћу и вожња под неповољним временским условима.

В) Саобраћајни знакови и знаци које дају овлашћена лица:

1. Опште одредбе о саобраћајним знаковима:
 - значај,
 - врсте,
 - постављање;
2. Знакови опасности:
 - изглед,
 - значење,
3. Знакови изричитих наредби:
 - изглед,
 - врсте,
 - значење;
4. Знакови обавештења:
 - изглед,
 - намена;
5. Допунске табле уз саобраћајне знаке;
6. Ознаке на коловозу:
 - подела,
 - значење;
7. Светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке;
8. Обележавање прелаза пута преко железничке пруге;
9. Обележавање радова на путу;
10. Знаци које учесницима у саобраћају на путевима дају овлашћена лица:
 - врсте,
 - значење.

- Г) Опасности које настају због непрописаног предузимања радњи у саобраћају:
- ометање и угрожавање саобраћаја неприлагођеном брзином кретања,
 - контрола брзине кретања и могућности реалне процене у различитим условима саобраћаја,
 - прилагођавање брзине у вожњи ноћу и у условима смањене видљивости,
 - опасности од неприлагођене брзине,
 - безбедно извођење претицања (процена услова, безбедно одстојање и растојање од других возила, претицање ноћу и у условима смањене видљивости),
 - коришћење права првенства пролаза,
 - уступање првенства пролаза возилима с правом првенства пролаза и возилима под пратњом, опасност од ометања возила која имају право првенства пролаза.

Д) Основе функционисања уређаја на моторном возилу од значаја за безбедност саобраћаја на путу, укључујући економичност потрошње горива:

1. Значај техничке исправности возила с аспекта безбедности саобраћаја на путевима;
2. Обавеза техничког прегледа и регистрације моторних и прикључних возила:
 - време вршења,

- прекршајна одговорност возача који у саобраћају на путу управљају моторним или прикључним возилом после истека времена важења саобраћајне дозволе;
- 3. Уређај за управљање:
 - улога, функционисање, прописани услови исправности;
- 4. Уређаји за заустављање:
 - улога, основне карактеристике појединих система (механичких, хидрауличких, ваздушних, и др.) и њихово функционисање (зауставни пут, деловање на разним површинама коловоза при различитом стању коловоза) и прописани услови исправности;
- 5. Уређаји за давање светлосних знакова и за осветљење пута и возила:
 - врсте, улога и функционисање,
- 6. Пнеуматици;
 - значај исправности пнеуматике;
- 7. Сигурносни појасеви, улога, употреба.

Б) Утицај на безбедност вожње недовољног знања и вештине возача у извођењу појединих радњи с возилом:

- (укључивање у саобраћај, промена начина и правца кретања, прилагођавање брзине, скретања, првенство пролаза, мимоилажење, претицање и обилажење).

Е) Значај психофизичке способности за безбедно управљање моторним возилима:

- (значај психичког и физичког стања пре и у току вожње, фактори који могу изазвати поремећаји психофизичке равнотеже и како треба реаговати у датој ситуацији);

Ж) Здравствена способност за управљање моторним возилом:

- акутна и хронична обољења, упознавање с Правилником о здравственим условима које морају да испуњавају возачи моторних возила);

З) Алкохол и безбедност саобраћаја:

- (мале дозе алкохола, позно дејство алкохола, утицај на психофизичке функције за вожњу);

И) Лекови дроге и безбедност саобраћаја:

- штетни утицај појединих лекова на психофизичку способност за вожњу, упознавање са листом „опасних лекова“ за безбедност саобраћаја);

Ј) Замор и безбедност саобраћаја:

- врсте и знаци замора, одмор, дужина трајања, начин коришћења времена).

К) Утицај човекове средине на психофизичке способности за вожњу:

- метеоролошке прилике и вожња, температура у кабини возила, хладноћа, прегрејавање, бука и вибрације, загађеност ваздуха споља и у кабини, пушење).

Л) Односи хуманости и солидарности према другим учесницима у саобраћају:

- обавеза старања о другим лицима у возилу, посебно деци,
- однос према возилима којима управљају лица чији су екстремитети оштећени,
- однос према деци, старим особама и слепим, опхођење према другим учесницима у саобраћају на начин којим се не угрожава њихов живот, здравље и имовина;

Љ) Примена начела друштвене самозаштите у саобраћају и обавеза возача да се стара о возилу, путу или објектима на путу, о заштити животне средине и здравља и живота других лица:

М) Дужности у случају саобраћајне незгоде:

- препознавање, врсте и степен повреде,
- извлачење повређеног из возила,
- препознавање основних животних функција (рад срца и дисање),
- заустављање крвавења (врсте, начин и средства),

- оживљавање (вештачко дисање, масажа срца),
- положај повређеног приликом транспорта (спречавање западање језика, врсте положаја),
- имобилизација повређеног (врсте и начин, пружна средства)
- превоз повређеног лица (начин и избор средстава за превоз).

II. ПРАКТИЧНИ ДЕО

1. Припрема возила за вожњу: обавезе возача у току припреме, контроле исправности и функционисање прописаних уређаја и опреме;
2. исправе потребне за вожњу;
3. извођење радњи с возилом на полигону или другом одређеном простору;
 - полазак с места на равном путу и на путу с већим уздужним нагибом,
 - промена степена преноса, убрзавање и успоравање брзине кретања, држање правца при кретању возила,
 - заустављање и паркирање возила: уз десну и уз леву ивицу коловоза, на место одређено за паркирање или између два возила-вожњом унапред и уназад,
 - вожња уназад: одржавање правца на одређеној дужини и улажење на бочни пут скретањем удесно,
 - полукружно окретање: без маневра и с маневрисањем на одређеном простору;
4. поступање у складу с прописима о правилима саобраћаја и саобраћајним знаковима за време вожње на путу у насељеном месту и на путу ван насеља, а нарочито:
 - укључивање у саобраћај, извођење појединих радњи с возилом у саобраћају (померање возила улево или удесно, мењање саобраћајних трака и сл.),
 - кретање возила на путу: страна кретања вожња на једносмерним и двосмерним путевима, с једним или више саобраћајних трака,
 - брзина кретања: прилагођавање брзине кретања и ограничења брзине кретања,
 - скретање возила у раскрсници и ван раскрснице,
 - првенство пролаза и уопште кретање возила преко раскрснице с обзиром на разноликост раскрсница и начин како је на њима регулисан саобраћај,
 - мимоилажење возила и неизменично пропуштање возила,
 - претицање и обилажење,
 - употреба звучних и светлосних знакова упозорења,
 - заустављање и паркирање,
 - употреба светла за означавање возила и светла за осветљење пута,
 - одстојање између возила,
 - понашање према пешацима (на пешачком прелазу и ван њега, организована колона пешака),
 - саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила,
 - однос према трамвајима и другим шинским возилима,
 - вожња ноћу и у условима смањене видљивости, као и уопште под неповољним условима саобраћаја,
 - однос према возилима под пратњом и возилима с правом првенства пролаза,
 - уочавање и вожња према саобраћајним знаковима и знацима који дају овлашћена лица,
 - познавање и руковање уређајима на возилу;

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧА МОТОРНИХ ВОЗИЛА „Ц“ КАТЕГОРИЈЕ

I. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима и безбедно понашање у саобраћају

А) Општа питања:

1. прописи о безбедности саобраћаја на путевима (међународни, савезни, покрајински, општински);
2. значење појединих израза у прописима о безбедности саобраћаја на путевима;

Б) Правила саобраћаја:

1. опште одредбе о понашању учесника у саобраћају на путевима;
2. радње с возилом у саобраћају:
 - утврђивање услова за извођење радњи,
 - укључивање у саобраћај,
 - промена начина и правца кретања;
3. кретање возила на путу:
 - страна кретања,
 - вожња на путу с више саобраћајних трака,
 - кретање уназад,
4. брзина кретања:
 - прилагођавање брзине кретања,
 - ограничење брзине кретања,
 - смањење брзине која причињава сметњу нормалном одвијању саобраћаја;
5. скретање;
6. првенство пролаза:
 - на раскрсници,
 - при скретању улево,
 - у односу на возила која се крећу по шинама,
 - на путу који је означен саобраћајним знаком као пут с првенством пролаза,
 - при пресецању бициклическе стазе;
7. саобраћај на раскрсници:
 - опрезност,
 - подешавање брзине,
 - престројавање,
 - поступање према светлосним саобраћајним знаковима;
8. мимолазење;
9. наизменично пропуштање возила;
10. претицање и обилажење:
 - општа правила претицања и обилажења,
 - услови саобраћаја када возач не сме да отпочне претицање и обилажење,
 - поступање возача пошто изврши претицање и обилажење,
 - услови саобраћаја у којима је забрањено претицање;
11. употреба звучних и светлосних знакова упозорења;
12. заустављање и паркирање;
13. кретање пешака и однос возача према пешацима:
 - правила о кретању пешака,
 - обавезе возача према пешацима,
 - пресецање колоне пешака;
14. вучење возила;
15. Употреба светла у саобраћају;
16. Одстојање између возила;
17. правила саобраћаја трамваја и других возила на шинама, саобраћаја мотоцикла са мотором, бицикала, радних машина, мотокултиватора и запрежних возила;
18. кретање стоке по путу;
19. саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге;
20. саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила:
 - услови саобраћаја (забране за поједине категорије возила, брзина, заустављање и полукружно окретање),
 - укључивање и начин кретања;
21. саобраћај у тунелу;
22. возила под пратњом;
23. возила с правом првенства пролаза;
24. теретна возила:
 - оптерећење возила,
 - смештај терета,
 - означавање терета;
25. превоз лица и терета моторним и прикључним возилима и које вуче трактор;

26. трајање управљања моторним возилом (радно време и одмор);
27. превоз опасних материја моторним и прикључним возилима (услови које морају да испуњавају возила, дужности возача, означавање возила, прибор и опрема, брзине кретања и др.);
28. услови за превоз лица аутобусима и скупни превоз лица теретним моторним возилима и прикључним возилима које вуче трактор;
29. јавни превоз лица и ствари;
30. димензије, укупне тежине и осовински притисак моторних возила и прикључних возила;
31. пробне вожње, спортске и друге приредбе на путу;
32. вожња ноћу и вожња под неповољним временским условима;

В) Саобраћајни знакови и знаци које дају овлашћена лица:

1. опште одредбе о саобраћајним знаковима:
 - значај,
 - врсте,
 - постављање;
2. знакови опасности:
 - изглед,
 - значење;
3. знакови изричитих наредби:
 - изглед,
 - врсте,
 - значење;
4. знакови обавештења:
 - изглед,
 - намена;
5. допунска табела уз саобраћајне знаке;
6. ознаке на коловозу:
 - подела;
 - значење;
7. светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке;
8. обележавање прелаза пута преко железничке пруге;
9. обележавање радова на путу;
10. знаци које учесницима у саобраћају на путевима дају овлашћена лица:
 - врсте,
 - значење;

Г) Опасности које настају због непрописаног предузимања радњи у саобраћају:

- ометање и угрожавање саобраћаја неприлагођеном брзином кретања,
- контрола брзине кретања и могућност реалне процене у различитим условима саобраћаја,
- прилагођавање брзине у вожњи ноћу и у условима смањене видљивости,
- опасности од неприлагођене брзине,
- безбедно извођење претицања (процена услова, безбедно одстојање и растојање од других возила, претицање ноћу и у условима смањене видљивости),
- коришћење права првенства пролаза,
- уступање првенства пролаза возилима с правом првенства пролаза и возилима под пратњом, опасности од ометања возила који имају право првенства пролаза;

Д) Основе функционисања уређаја на моторном возилу од значаја за безбедност саобраћаја на путу, укључујући економичност потрошње горива:

1. значај техничке исправности возила са аспекта безбедности саобраћаја на путевима;
2. обавеза техничког прегледа и регистрације моторних и прикључних возила:
 - време вршења,
 - прекршајна одговорност возача који у саобраћају на путу управља моторним или прикључним возилом после истека времена важења саобраћајне дозволе;
3. уређај за управљање:
 - улога, функционисање, прописани услови исправности;
4. уређај за заустављање:
 - улога, основне карактеристике појединих сис-

тема (механичких, хидрауличких, ваздушних и др.) и њихово функционисање (зауствани пут, деловање на разним површинама коловоза при различитом стању коловоза) и прописани услови исправности:

5. уређаји за давање светлосних знакова и за осветљење пута и возила:
 - врсте, улога и функционисање;
6. пнеуматици;
 - значај исправности пнеуматика;
7. сигурносни појасеви, улога и употреба;
8. остали уређаји на тешким возилима:
 - улога и функционисање серво управљача, тахографа, вучног уређаја за спајање вучног и прикључног возила и друго;
- Б) Утицај на безбедност вожње недовољног знања и вештине возача у извођењу појединих радњи с возилом:
 - (укључивање у саобраћај, промена начина и правца кретања, прилагођавање брзине, скретање, првенство пролаза, мимоилажење, претицање и обилажење);
- Е) Значај психофизичке способности за безбедно управљање моторним возилом:
 - (значај психичког и физичког стања пре и у току вожње, фактори који могу изазвати поремећај психофизичке равнотеже и како треба реаговати у датој ситуацији);
- Ж) Здравствена способност за управљање моторним возилом:
 - (акутна и хронична обољења, упознавање с Правилником о здравственим условима које морају да испуњавају возачи моторних возила);
- З) Алкохол и безбедност саобраћаја:
 - (Мале дозе алкохола, позно дејство алкохола, утицај психофизичке функције на вожњу);
- И) Лекови дроге и безбедност саобраћаја:
 - Штетни утицај појединих лекова на психофизичку способност за вожњу, упознавање с листом „опасних лекова“ за безбедност саобраћаја;
- Ј) Замор и безбедност саобраћаја:
 - (врсте и знаци замора, омор, дужина трајања, начин коришћења времена);
- К) Утицај човекове средине на психофизичке способности за вожњу:
 - (метеоролошке прилике и вожња, температура у кабини возила хладноћа, прегрејавање, бука и вибрације, загађеност ваздуха споља и у кабини пушење).
- Л) Односи хуманости и солидарности према другим учесницима у саобраћају:
 - обавеза старања о другим лицима у возилу, посебно леги,
 - однос према возилима којима управљају лица чији су екстремитети општењени;
 - однос према леги, старим особама и слепим, откођење према другим учесницима у саобраћају на начин којим се не угрожава њихов живот, здравље и имовина;
- Љ) Примена начела друштвене самозаштите у саобраћају и обавеза возача да се стара о возилу, путу или објектима на путу о заштити животне средине и здравља и живота других лица;
- М) Дужности у случају саобраћајне незгоде:
 - препознавање врсте и степена повреде,
 - извлачење повређеног из возила,
 - препознавање основних животних функција (рад срца и дисање),
 - заустављање крвавења (врста, начин и средства),
 - оживљавање (вештачко дисање, масажа срца),
 - положај повређеног приликом транспорта (спречавање западања језика, врсте положаја),
 - имобилизација повређеног (врсте и начин, приручна средства),
 - превоз повређеног лица (начин и избор средстава за превоз).

II ПРАКТИЧНИ ДЕО

1. Припрема возила за вожњу: обавезе возача у току припрема, контрола исправности и функционисања прописаних уређаја и опреме;
2. исправе потребне за вожњу;
3. извођење радњи с возилом на полигону или другом одређеном простору:
 - пролазак с места на равном путу и на путу с већим уздужним нагибом,
 - промена степена преноса, убрзавање и успоравање брзине кретања, држање правца при кретању возила,
 - заустављање и паркирање возила: уз десну и уз леву ивицу коловоза, на месту одређеном за паркирање или између два возила — вожњом унапред и уназад,
 - вожња уназад: одржавање правца на одређеној дужини и улажење на бочни пут скретањем удесно,
 - полукружно окретање: без маневра и с маневрисањем на одређеном простору;
4. поступање у складу с прописима о правилима саобраћаја и саобраћајним знаковима за време вожње на путу у насељеном месту и на путу ван насеља, а нарочито:
 - укључивање у саобраћај, извођење појединих радњи с возилом у саобраћају (померање возила улево или удесно, мењање саобраћајних трака и сл.),
 - кретање возила на путу: страна кретања, вожња на једносмерним и двосмерним путевима, с једном или више саобраћајних трака,
 - брзина кретања: прилагођавање брзине кретања и ограничења брзине кретања,
 - скретање возила у раскрсници и ван раскрснице,
 - првенство пролаза и уопште кретање возила преко раскрснице с обзиром на разноликост раскрснице и начин како је на њима регулисан саобраћај,
 - мимоилажење возила и наизменично пропштање возила;
 - претицање и обилажење,
 - употреба звучних и светлосних знакова упозорења;
 - заустављање и паркирање,
 - употреба светла за означавање возила и светла за осветљавање пута,
 - одстојање између возила,
 - понашање према пешацима (на пешачком прелазу и ван њега,
 - организована колона пешака),
 - саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила,
 - однос према трамвајима и другим шинским возилима,
 - вожња према трамвајима и другим шинским возилима,
 - вожња ноћу и у условима смањене видљивости као и уопште под неповољним условима саобраћаја,
 - однос према возилима под пратњом и возилима с правом првенства пролаза,
 - уочавање и вожња према саобраћајним знаковима и знацима које дају овлашћена лица,
 - познавање и руковање уређајима на возилу.

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧА МОТОРНИХ ВОЗИЛА „Д“ КАТЕГОРИЈЕ

I. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима и безбедно понашање у саобраћају

А) Општа питања:

1. прописи о безбедности саобраћаја на путевима међународни, савезни, покрајински, општински;
2. значење појединих израза у прописима о безбедности саобраћаја на путевима.

Б) Правила саобраћаја:

1. опште одредбе о понашању учесника у саобраћају на путевима;
2. радње с возилом у саобраћају:
 - утврђивање услова за извођење радњи,
 - укључивање у саобраћај,
 - промена начина и правца кретања;
3. кретања возила на путу:
 - страна кретања,
 - вожња на путу са више саобраћајних трака,
 - кретање уназад;
4. брзина кретања:
 - прилагођавање брзине кретања,
 - ограничење брзине кретања,
 - смањење брзине која причињава сметњу нормалном одвијању саобраћаја,
5. скретања;
6. првенство пролаза:
 - на раскрсници,
 - при скретању улево,
 - у односу на возила која се крећу по шинама,
 - на путу који је означен саобраћајним знаком као пут с првенством пролаза,
 - при пресецању бициклистичке стазе.
7. саобраћај на раскрсници:
 - опрезност,
 - подешавање брзине,
 - престројавање,
 - поступање према светлосним саобраћајним знаковима,
8. мимоилажење;
9. наизменично пропуштање возила;
10. претицање и обилажење:
 - Општа правила претицања и обилажења,
 - услови саобраћаја када возач не сме да отпочне претицање и обилажење,
 - поступање возача пошто изврши претицање и обилажење,
 - услови саобраћаја у којима је забрањено претицање;
11. употреба звучних и светлосних знакова упозорења;
12. заустављање и паркирање ;
13. кретање пешака и однос возача према пешацима:
 - правило о кретању пешака,
 - обавеза возача према пешацима,
 - пресецање колоне пешака;
14. вучење возила;
15. употреба светла у саобраћају;
16. одстојање између возила;
17. правила саобраћаја трамваја и других возила на шинама, саобраћаја мотоцикла, бицикла с мотором, бицикла, радних машина, мотокултиватора и запрежних возила;
18. кретање стоке на путу;
19. саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге;
20. саобраћај на ауто путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила:
 - услови саобраћаја (забране за поједине категорије возила, брзине, заустављање и полукружно окретање),
 - укључивање и начин кретања,
21. саобраћај у тунелу;
22. возила под пратњом;
23. возила с правом првенства пролаза;
24. теретна возила,
 - оптерећење возила,
 - смештај терета,
 - означавање терета;

25. превоз лица и терета моторним и прикључним возилима и возилима које вуче трактор;
26. пробне вожње, спортске и друге приредбе на путу;
27. вожња ноћу и вожња под неповољним временским условима;
28. трајање управљањем моторним возилом радно време и одмор;
29. превоз опасних материја моторним и прикључним возилима (услови које морају да испуњавају возила, дужности возача, означавање возила, прибор и опрема, брзине кретања и др.);
30. услови за превоз лица аутобусима и скупуни превоз лица теретним моторним возилима и прикључним возилима које вуче трактор;
31. јавни превоз лица и ствари;
32. димензије, укупне тежине и осовински притисак моторних и прикључних возила;

В) Саобраћајни знакови и знаци које дају овлашћена лица:

1. опште одредбе о саобраћајним знаковима:
 - значај,
 - врсте,
 - постављање;
2. знакови опасности:
 - изглед,
 - значење,
3. знакови изричитих наредби:
 - изглед,
 - врсте,
 - значење,
4. знакови обавештења:
 - изглед,
 - намена;
5. допунске табле уз саобраћајне знаке;
6. ознаке на коловозу:
 - подела,
 - значење;
7. светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке;
8. обележавање прелаза пута преко железничке пруге;
9. обележавање радова на путу;
10. знаци које учесницима у саобраћају на путевима дају овлашћена лица:
 - врста,
 - значење;

- Г) Опасности које настају због непрописног предузимања радњи у саобраћају:
- ометање и угрожавање саобраћаја неприлагођеном брзином кретања.
 - контрола брзине кретања и могућност реалне процене у различитим условима саобраћаја,
 - прилагођавање брзине у вожњи ноћу и у условима смањене видљивости,
 - опасности од неприлагођене брзине,
 - безбедно извођење претицања (процена услова безбедно одстојање и растојање од других возила, претицање ноћу и у условима смањене видљивости),
 - коришћење права првенства пролаза, уступање првенства пролаза возилима с правом првенства пролаза и возилима под пратњом, опасност од ометања возила која имају право првенства пролаза;

Д) Основе функционисања уређаја на моторном возилу од значаја за безбедност саобраћаја на путу, укључујући економичност потрошње горива:

1. значај техничке исправности возила с аспекта безбедности саобраћаја на путевима;
2. обавеза техничког прегледа и регистрације моторних и прикључних возила:
 - време вршења,
 - прекршајана одговорност возача који у саобраћају на путу управља моторним или прикључним возилом после истека времена вожње саобраћајне дозволе;
3. уређај за управљање:

- улога, функционисање, прописани услови исправности;
- 4. уређаји за заустављање;
- улога, основне карактеристике појединих система (механичких, хидрауличних, ваздушних и др.) и њихово функционисање (зауставни пут, деловање на разним површинама коловоза при различитом стању коловоза) и прописани услови исправности;
- 5. уређаји за давање светлосних знакова и за осветљавање пута и возила;
- врсте улога и функционисање;
- 6. пнеуматици:
- значај исправности пнеуматика;
- 7. сигурносни појасеви, улога употреба;
- 8. остали уређаји на тешким возилима:
- улога и функционисање серво управљача, тахографа, вучног уређаја за спајање вучног и прикључног возила и друго;
- Б) Утицај на безбедност вожње недовољног значаја и вештине возача у извођењу појединих радњи с возилом:
- (укључивање у саобраћај, промена начина и правца кретања, прилагођавање брзине, скретање, првенство пролаза, мимоилажење, претицање и обилажење);
- Е) значај психофизичке способности за безбедно управљање моторним возилом:
- (значај психичког и физичког стања пре и у току вожње, фактори који могу изазвати поремећај психофизичке равнотеже и како треба реаговати у датој ситуацији);
- Ж) Здравствена способност за управљање моторним возилом:
- (акутна и хронична обољења, упознавање с Правилником о здравственим условима које морају да испуњавају возачи моторних возила);
- З) Алкохол и безбедност саобраћаја:
- (мале дозе алкохола, позно дејство алкохола, утицај на психофизичке функције за вожњу);
- И) Лекови дроге и безбедност саобраћаја:
- (штетни утицај појединих лекова на психофизичку способност за вожњу, упознавање с листом „опасних лекова“ за безбедност саобраћаја);
- Ј) Замор и безбедност саобраћаја:
- (врста и знаци замора, одмор, дужина трајања начин коришћења времена);
- К) Утицај човекове средине на психофизичке способности за вожњу:
- (метеоролошке прилике и вожња, температура у кабини возила, хладноћа, прегрејавање, бука и вибрација, загађеност ваздуха споља и у кабини, пушење);
- Л) Однос хуманости и солидарности према другим учесницима у саобраћају:
- обавеза старања о другим лицима у возилу, посебно деци,
- однос према возилима којима управљају лица чији су екстремитети оштећени,
- однос према деци, старим особама и слепим, опхођење према другим учесницима у саобраћају на начин којим се не угрожава њихов живот, здравље и имовина;
- Љ) Примена начела друштвене самозаштите у саобраћају и обавеза возача да се стара о возилу, путу или објектима на путу, о заштити животне средине и здравља и живота других лица;
- М) Дужности у случају саобраћајне незгоде:
- препознавање врсте и степена повреде,
- извлачење повређеног из возила,
- препознавање основних животних функција (рад срца, и дисање),
- заустављање крвавења (врсте, начин и средства),
- оживљавање (вештачко дисање, масажа срца),
- положај повређеног приликом транспорта (спречавање западање језика, врсте положаја),
- имобилизација повређеног (врсте и начин, приручна средства),

- превоз повређеног лица (начин и избор средстава за превоз).

П. ПРАКТИЧНИ ДЕО

1. Припрема возила за вожњу: обавезе возача у току припреме, контроле исправности и функционисања прописаних уређаја и опреме;
2. исправе потребне за вожњу;
3. извођење радњи с возилом на полигону или другом одређеном простору:
- полазак с места на равном путу и на путу с већим уздужним нагибом,
- промена степена преноса, убрзавање и успоравање брзине кретања, држање правца при кретању возила,
- заустављање и паркирање возила: уз десну и уз леву ивицу коловоза, на место одређено за паркирање или између два возила — вожњом унапред и уназад,
- вожња уназад: одржавање правца на одређеној дужини и улажење на бочни пут скретањем удесно,
- полукружно окретање: без маневра и са маневрисањем на одређеном простору,
4. поступање у складу с прописима о правилима саобраћаја и саобраћајним знаковима за време вожње на путу у насељеним местима и на путу ван насеља, а нарочито:
- укључивање у саобраћај извођење појединих радњи с возилима у саобраћају (померање возила улево или удесно, мењање саобраћајних трака и сл.),
- кретање возила на путу: страна кретања, вожња на једносмерним и двосмерним путевима, са јавним или више саобраћајних трака,
- брзина кретања и прилагођавање брзине кретања и ограничења брзине кретања,
- скретање возила у раскрсници и ван раскрснице,
- првенство пролаза и уопште кретање возила преко раскрснице с обзиром на разноликост раскрсница и начин како је на њима регулисан саобраћај,
- мимоилажење возила и наизменично пропуштање возила,
- претицање и обилажење,
- употреба звучних и светлосних знакова упозорења,
- заустављање и паркирање,
- употреба светла за означавање возила и светла за осветљавање пута,
- одстојање између возила,
- понашање према пешацима (на пешачком прелазу и ван њега, организована колона пешака),
- саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном саобраћај моторних возила,
- однос према трамвајима и другим шинским возилима,
- вожња ноћу и у условима смањене видљивости као и уопште под неповољним условима саобраћаја,
- однос према возилима под пратњом и возилима с правом првенства пролаза,
- учовање и вожња према саобраћајним знаковима и знацима које дају овлашћена лица,
- познавање и руковање уређајима на возилу.

ПРОГРАМ

ОСПОСОБЉАВАЊА КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧЕ ТРАКТОРА, ЗА ВОЗАЧЕ БИЦИКЛА С МОТОРОМ, ТРАМВАЈА, РАДНИХ МАШИНА И МОТОКУЛТИВАТОРА

І. ТЕОРЕТСКИ ДЕО

1. Прописи о безбедности саобраћаја на путевима
- А) Правила саобраћаја:

1. опште одредбе о понашању учесника у саобраћају;
 2. радње с возилом у саобраћају:
 - утврђивање услова за извођење радњи,
 - укључивање у саобраћај,
 - промена начина и правца кретања
 3. кретање возила на путу:
 - страна кретања,
 4. брзина кретања:
 - прилагођавање брзине кретања,
 - смањивање брзине која причињава сметњу у нормалном одвијању саобраћаја;
 5. скретање;
 6. првенство пролаза:
 - на раскрсници,
 - при скретању улево,
 - у односу на возила која се крећу по шинама,
 - на путу који је означен саобраћајним знаком као пут са првенством пролаза,
 - при пресецању бициклическе стазе;
 7. саобраћај на раскрсници:
 - опрезност,
 - подешавање брзине,
 - престројавање,
 - поступање према светлосним саобраћајним знаковима;
 8. мимоилажење;
 9. претицање и обилажење:
 - општа правила претицања и обилажења,
 - услови саобраћаја у којима је забрањено претицање;
 10. кретање пешака и однос возача према пешацима;
 11. употреба светла у саобраћају;
 12. одстојање између возила;
 13. превоз лица прикључним возилом које вучу трактори;
 14. саобраћај трактора који вучу запрежно возило;
 15. саобраћај радних машина и мотокултиватора;
 16. саобраћај бицикла, бицикла с мотором и мотоцикла;
 17. саобраћај запрежних возила и кретање стоке;
 18. саобраћај на прелаз пута преко железничке пруге;
 19. возила под пратњом;
 20. возила с правом првенства пролаза;
 21. вожња ноћу и вожња под неповољним временским условима;
- Б) Саобраћајни знакови и знаци која дају овлашћена лица:
1. знакови опасности — изглед, значење,
 2. знакови изричитих наредби — изглед, значење,
 3. знакови обавештења — изглед, намена,
 4. допунске табле уз саобраћајне знакове — значење,
 5. ознаке на коловозу — значење,
 6. светлосни саобраћајни знакови — значење на раскрсници и на другом месту на коме је саобраћај посебно регулисан,
 7. обележавање прелаза пута преко железничке пруге,
 8. знаци које учесницима у саобраћају на путевима дају овлашћена лица — врсте и значење.

П. ПРАКТИЧНИ ДЕО

Само за возаче трактора

1. Припрема возила за вожњу: обавезе возача у току припреме, контрола исправности и функционисања прописаних уређаја и опреме;
2. Исправе потребне за вожњу;
3. Извођење радњи с возилом на полигону или другом одређеном простору:
 - прелазак с места на равном путу и на путу с већим уздужним нагибом,
 - промена степена преноса, убрзавање и успоравање брзине кретања возила,

- заустављање и паркирање возила: уз десну и уз леву ивицу коловоза, на место одређено за паркирање или између два возила — вожњом унапред и уназад,
 - вожња уназад: одржавање правца на одређеној дужини и улажење на бочни пут скретањем удесно,
 - полукружно окретање: без маневра и са маневрисањем на одређеном простору;
4. Поступање у складу с прописима о правилима саобраћаја и саобраћајним знаковима за време вожње на путу у насељеним местима и на путу ван насеља, а нарочито:
 - укључивање у саобраћај, извођење појединих радњи с возилом у саобраћају (померање возила улево или удесно, мењање саобраћајних трака и сл.),
 - кретање возила на путу: страна кретања, вожња на једносмерним и двосмерним путевима, с једним или више саобраћајних трака,
 - брзина кретања: прилагођавање брзине кретања и ограничење брзине кретања,
 - скретање возила у раскрсници и ван раскрснице,
 - првенство пролаза и опште кретање возила преко раскрснице с обзиром на разноликост раскрсница и начин како је на њима регулисан саобраћај;
 - мимоилажење возила и наизменично пропуштање возила,
 - претицање и обилажење,
 - употреба звучних и светлосних знакова упозорења;
 - заустављање и паркирање,
 - употреба светла за означавање возила и светла за осветљење пута,
 - одстојање између возила;
 - понашање према пешацима (на пешачком прелазу и ван њега, организована колона пешака);
 - Саобраћај на ауто-путу и путу резервисаном за саобраћај моторних возила;
 - однос према трамвајима и другим шинским возилима;
 - вожња ноћу и условима смањене видљивости као и опште под неповољним условима саобраћаја
 - однос према возилима под пратњом и возилима с правом првенства пролаза;
 - уочавање и вожња према саобраћајним знаковима и знацима које дају овлашћена лица,
 - познавање и руковање уређајима на возилу.

ОСНОВИ ПРУЖАЊА ПРВЕ ПОМОЋИ ПОВРЕБЕНИМ У САОБРАЋАЈНОЈ НЕЗГОДИ

Само за оспособљавање кандидата за возаче моторних возила

- Значај здравствене способности за безбедно управљање моторним возилом (акутна обољења и возачке способности, хронична обољења и возачка способност),
- Алкохол и возачка способност (дејство алкохола мале дозе алкохола, позно дејство алкохола — мамурлук; које количине различитих пића доводе до концентрације од 0,5 промила алкохола у крви,
- Замор, умор, премор и возачка способност (врста замора, знаци замора, како спречити замор)
- Психичка стања која утичу на безбедну вожњу (посебне ситуације које могу да утичу на психичку способност за управљање моторним возилом),
- Лекови и дроге који утичу на безбедну вожњу (упознавање с листом лекова који утичу на здравствену способност за безбедну вожњу, упознавање са утицајем дрога на психичку и физичку способност за вожњу),

— Утицај правилне исхране на возачку способност (ритам и начин исхране, број оброка, врста хране),

— Утицај средине на возаче (метеоролошке промене и утицај на безбедну вожњу, прегрејавање кабине возила, утицај буке и вибрације, утицај загревања ваздуха и пушење),

— Тровање издувним гасовима (у возилу и гаражи, знаци и прва помоћ),

— Обавештавање здравствене установе о саобраћајној незгоди и повређенима,

— Врсте повреда и њихово утврђивање (ране, крварења, преломи, опекотине, смрзотине). Практично: ако се мери пулс, утврђује место прелома, испитује функција дисања, свлачи и облачи повређени ради прегледа и прве помоћи,

— Прва помоћ и средства за указивање прве помоћи (врсте прве помоћи: самопомоћ, узајамна помоћ, значај прве помоћи за даљу судбину повређених, основни принципи о указивању прве помоћи — не нашкодити повређеном). Практично: упознавање са средствима за указивање прве помоћи, кутија прве помоћи, могућност употребе при ручних и других средстава за указивање прве помоћи,

— Рана и прва помоћ (појам ране, поступак са ранама, рана и опште стање повређеног, шта се не сме урадити код ране). Практично: преврћање ране, упознавање са завојима, завој око темена и подоратка, завој за лакат и колено, завој око врата, завој од троугле мараме (за главу, колено и шаке),

— Крварење, врсте и прва помоћ (спољашње и унутрашње крварење, опасност од крварења, знаци крварења, дигитална компресија, компресивни завој, повеска). Практично: вршење дигиталне компресије, оформљене и постављање компресивних завоја, подвезивање. Постављање искрваљеног у правилан положај,

— Повреда главе, знаци и прва помоћ (повреде меких делова лица) и прва помоћ, повреда коштаног дела (лобање), повреде мозга, знаци и прва помоћ. Практично: постављање повређеног на десни бок и заузимање правилног положаја код коме: преврћање повреде главе, обезбеђење пролазности дисајних путева (чишћење дисајних путева и фиксирање језика) употреба тубуса,

— Повреде кичме (знаци повреде кичме без повреде кичмене мождине, знаци повреде кичмене мождине, извлачење повређеног, преношење повређеног, имобилизација, транспорт повређеног, шта не сме да се ради код повреде кичме). Практично: извођење имобилизације код повреде кичме и карлице, избор средстава за имобилизацију,

— Прелом костију и повреде зглобова, знаци и прва помоћ (врсте прелома, знаци и опасности ишчашења, утанућа, имобилизација, принципи имобилизације). Практично: демонстрирати правилно држање повређених удова за време указивања прве помоћи, демонстрирати имобилизацију кључне кости троуглом марамом, имобилизација подлактице пешом од капута и троуглом марамом, имобилизација шаке и стопала троуглом марамом, имобилизација повређене ноге уз здраву ногу, демонстрирати приручна средства за имобилизацију,

— Знаци смрти (природна смрт, апсолутни знаци смрти),

— Оживљавање (престанак дисања, знаци престанка дисања и када се сме применити вештачко дисање, ослобађање пролазности дисајних путева, врсте вештачког дисања које се могу применити према типу повреде, престанак рада срца како се доказује и када се сме применити масажу срца, спровођење масажу срца код одраслих и деце, комбиновано давање вештачког дисања и масажу срца). Практично: демонстрирати како се ослобађају дисајни путеви и фиксира језик, демонстрирати начине вештачког дисања и спољну масажу срца,

— Транспорт повређених (извлачење из возила, нега повређеног по указивању прве помоћи

до транспорта, избор транспортних средстава према врсти повреде и степену хитности, транспорт у одговарајућу здравствену установу према врсти повреда, нега повређеног у транспорту). Практично: демонстрација положаја повређеног при транспорту, и то: када је повређени у несвести, када повраћа и када крвари, као и код појединих врста повреда,

— Бесвесно стање, прве помоћи и транспорт, — Опекотине, врсте и прва помоћ (опекотине од хемијских средстава и прва помоћ). Практично: демонстрирати постављање првог завоја и стерилне компресије,

— Смрзавање, смрзотине и прва помоћ (шта се не сме урадити код особа са знацима смрзавања и са смрзотинама). Практично: демонстрирати постављање првог завоја и стерилне компресије,

— Шок — врсте шока и прва помоћ,

— Транспорт код шока,

— Методе и начин извлачења и преношења повређених зависно од врсте повреда,

— Тријажа (разврставање) помоћи у циљу указивања прве медицинске помоћи код масовних несрећа.

На основу члана 113. Закона о безбедности саобраћаја на путевима — пречишћени текст (Службени лист САПК", бр. 5/84) и члана 86. и 87. Закона о државној управи („Службени лист САПК", бр. 38/80), Покрајински секретар за унутрашње послове доноси:

П Р А В И Л Н И К

О ПОЛАГАЊУ ВОЗАЧКОГ ИСПИТА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин полагања возачког испита за: возаче моторног возила, возаче трактора, мотокултиватора, бицикла с мотором и радне машине.

Члан 2.

Кандидат за возача подноси пријаву за полагање возачког испита (у даљем тексту: пријава) општинском органу управе надлежном за унутрашње послове на чијој територији има пребивалиште, односно боравиште у смислу одредбе Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Члан 3.

Уз пријаву кандидат подноси:

1. потврду ауто-школе о завршеном оспособљавању за полагање возачког испита, а која садржи: — податак о броју часова практичног оспособљавања, издат на основу евиденције коју води ауто-школа и

— мишљење да ли је кандидат оспособљен за полагање возачког испита;

Мишљење даје руководилац ауто-школе на предлог возача — инструктора који је оспособљавао кандидата.

2. лекарско уверење о здравственој способности возача возила,

3. доказ о плаћеним трошковима.

Кандидат за возача моторног возила категорије „Д" прилаже и доказ да испуњава услове предвиђене Законом о основама безбедности саобраћаја на путевима.

Кандидат за возача који се није оспособљавао у ауто-школи, прилаже уз пријаву препис одговарајуће возачке дозволе, односно дозволу за возача трактора.

Члан 4.

По пријему пријаве, општински орган управе надлежан за унутрашње послове утврђује да ли је пријава потпуна, да ли су јој приложене исправе из члана 3. овог правилника.

Ако су испуњени сви услови за полагање возачког испита, орган управе надлежан за унутрашње послове одобриће полагање испита, одредити место и време полагања и о томе обавестити кандидата.

Кандидату који не испуњава прописане услове за полагање возачког испита, одбиће се решењем захтев за полагање.

Члан 5.

Општински орган управе надлежан за унутрашње послове из члана 2. овог правилника дужан је да кандидату омогући полагање возачког испита у року од 30 дана од дана пријема пријаве.

Кандидату који не положи возачки испит у целини или испит из појединих области, поново полагање испита може се одобрити у року који не може бити краћи од 15 дана од последњег полагања, а после три неуспешна полагања 30 дана.

Члан 6.

Ако кандидат за возача има возачку дозволу, односно дозволу за возача трактора, а жели да полаже испит за другу категорију, испит полаже у целини по програму те категорије.

Кандидат за возача када полаже возачки испит за „Е“ категорију, полаже само испит из управљања моторним возилом.

Члан 7.

Возачки испит се полаже пред испитном комисијом, коју образује надлежни општински орган управе за унутрашње послове, уз претходно прибављену сагласност покрајинског органа управе надлежног за унутрашње послове.

Орган из става 1. овог члана може образовати једну или више испитних комисија.

Два или више органа из става 1. овог члана могу образовати заједничку комисију за полагање возачког испита.

Члан 8.

Члан испитне комисије и његов заменик предложен од ауто-школе мора бити у радном односу с пуним радним временом у ауто-школи.

Члан 9.

Радом испитне комисије руководи председник. На возачком испиту, поред председника, присуствују и чланови испитне комисије из теоретског и практичног дела.

Изузетно, ако на возилу нема довољно седишта, практичном делу испита може да присуствују председник и испитивач из практичног дела испита.

Председник и чланови испитне комисије своје одлуке доносе већином гласова.

Члан 10.

Теоретски део испита за возаче моторних возила и возаче трактора полаже се писмено (на тесту), а испит из управљања моторним возилом и трактором полаже се практично.

Испит из основа пружања прве помоћи лицима повређеним у саобраћајним незгодама полаже се усмено и практично.

На практичном делу испита, поред знања и вештине из управљања моторним возилом и трактором, оцењује се и примена стеченог знања из садржаја који доприносе развијању хуманих односа и односа узајамног поштовања и разумевања према другим учесницима у саобраћају на начелима друштвене самозаштите и солидарности.

Члан 11.

На возачком испиту утврђује се да ли је кандидат савладао градиво предвиђено Правилником о раду ауто-школа, и то:

1. познавање прописа о безбедности саобраћаја на путевима,
2. практично управљање моторним возилом и безбедно понашање у саобраћају,
3. основ пружања прве помоћи лицима повређеним у саобраћајној незгоди.

Члан 12.

На испиту за возача трактора утврђује се да ли је кандидат савладао градиво предвиђено програмом:

1. примену основних правила саобраћаја,
2. да ли познаје саобраћајне знакове и
3. да ли је оспособљен за самостално и безбедно управљање трактором.

Члан 13.

На возачком испиту за возача моторног возила и за возача трактора прво се полаже испит из прописа о безбедности саобраћаја на путевима.

Тестови из теоретског дела испита садрже одређени број питања са најмање два одговора, од којих је само један тачан.

Тестови могу да садрже и питања на која кандидат треба да упише одговор текстуално или бројком.

Одговори на питања у сваком тексту вредновани су одређеним бројем бодова зависно од значаја питања.

Сматраће се да је кандидат положио теоретски део испита ако је одговорима на питања у тексту постигао најмање 90% од укупног броја бодова.

Члан 14.

Тестове за полагање возачког испита и испита о познавању саобраћајних прописа утврђује покрајински орган управе надлежан за унутрашње послове.

Тестови из претходног става представљају службену тајну и могу се користити само за време полагања испита. Неупотребљавани као и употребљавани тестови морају се посебно чувати.

Члан 15.

Испит из управљања моторним возилом и трактором полаже се на уређеном полигону или другом простору одобреном за ту сврху и на јавном путу, као јединствени испит.

Члан 16.

На испиту из управљања моторним возилом категорије „Б“ који се полаже на уређеном полигону или другом простору одобреном за ту сврху изводе се следеће радње:

1. полазак возилом с места и одржавање правца у вожњи унапред с мењањем првог и другог степена преноса на једној саобраћајној траци и заустављање возила на безбедан начин;

2. одржавање правца при вожњи уназад на једној саобраћајној траци и заустављање возила на безбедан начин;

3. полукружно кретање возила с највише три потпуна маневра на простору чија ширина износи две саобраћајне траке;

4. паркирање возила косо или управно на ивици коловоза вожњом унапред и уназад у одређени простор, односно уз десну или леву ивицу коловоза у смеру кретања возила;

5. заустављање и полазак возилом на површини дужине најмање десет метара у успону и у паду под нагибом од 8% до 16%.

Кандидат за возача радње из става 1. тачке 1—4 овога члана изводи само једанпут.

Кандидат за возача који не изведе правилно радње из става 1. тачке 1. и 3. овог члана, сматра се да није задовољио на испиту из управљања возилом и испит се прекида, а ако не изведе правилно радње из тачке 2, 4. и 5. не добија одговарајући број позитивних поена утврђених у записнику практичног дела возачког испита и наставља с даљим полагањем возачког испита.

Члан 17.

На испиту из управљања возилом категорије „Ц” и „Д” изводе се радње на начин и по поступку предвиђеном у члану 16. овог правилника, а на простору на коме је могуће потпуно оценити способност кандидата у извођењу појединих радњи с возилом.

На испиту из управљања возилом категорије „Е” изводе се радње из члана 16. става 1. тачке 1, 2. и 5. на одговарајућем простору.

Члан 18.

На испиту за управљање мотоциклом који се полаже на полигону, изводе се следеће радње:

1. полазак возилом с места, одржавање правца и равнотеже у вожњи с променом степена преноса, на простору обележеном линијом ширине 0,2 метра, чија је дужина најмање 35 метара и чиста ширина 0,5 метара, затим окретањем возила и вожња у супротном смеру у истом простору и

2. вожња у правцу ознаке у облику броја 8 који је уцртан на простору величине 8,5 x 5,50 метара и ограничен чуњевима при чему се кандидат не сме помагати ногама.

Кандидат не може поновити радње из претходног става ако их први пут није успешно извео, с тим што ако не изведе правилно радњу из става 1. тачке 1. овог члана сматра се да није задовољио на испиту у целини и испит се прекида, а ако не изведе правилно радњу из става 1. тачке 2. овог члана не добија одговарајући број позитивних поена утврђених у записнику и наставља са даљим полагањем возачког испита.

Члан 19.

На делу возачког испита на коме се оцењује да ли кандидат поседује практично знање и потребну вештину за самостално управљање возилом, комисија посебно утврђује да ли кандидат:

— одржава правац у вожњи унапред са мењањем преноса,

— сигурно и безбедно полукружно окреће возило,

— управља возилом у складу с прописима о правилима саобраћаја и околностима на путу,

— поступа довољно обазриво и опрезно према другим учесницима у саобраћају,

— довољно осматра саобраћај око себе и како користи возачка огледала,

— како прилагођава брзину кретања возила условима саобраћаја,

— при већим брзинама кретања возила на путу безбедно управља возилом, претиче, врши мимоилажење и обилажење,

— поступа по саобраћајним знаковима,

— прилагођава начин управљања возилом стању пута и условима саобраћаја и да ли је пажљив према другим учесницима у саобраћају (пешаци, деца, хендикепиране особе, старије особе и слично).

Члан 20.

Кандидату који полаже возачки испит из управљања мотоциклом и трактором на јавном путу, одређују се испитни задаци и правац кретања, а испитна комисија га прати другим возилом.

Члан 21.

На испиту за возача трактора кандидат треба да покаже да ли је у поступку оспособљавања стекао практично знање и потребну вештину за управљање трактором, а у складу с одредбом члана 16. и 19. овог правилника.

Члан 22.

Испит из управљања моторним возилом и трактором траје док се комисија не увери да ли је кандидат оспособљен за безбедно и самостално управљање возилом.

Утврђивање успеха кандидата на испиту из управљања моторним возилом и трактором, комисија врши на основу показаних резултата, према критеријумима и мерилима утврђеним у овом правилнику.

Оцену резултата показаног у управљању возилом, комисија уноси у записник о спровођењу испита, тако што број утврђених поена у записнику, за правилно изведену радњу, заокружује, а за неправилно изведену радњу прецртава.

Члан 23.

Испит из области управљања возилом, односно трактором полаже се на возилу које је дужан да обезбеди кандидат и то:

— за возача моторних возила категорије „А” на моторном возилу категорије „А”;

— за возача моторних возила категорије „Б” на моторном возилу категорије „Б”, које нема аутоматски мењач и на коме је помоћна кочница приступачна испитивачу;

— за возача моторних возила категорије „Ц” на четвртном моторном возилу носивости најмање 4.000 кг.;

— за возача моторних возила категорије „Д” на аутобусу на коме је уграђено преко 28 седишта;

— за возаче категорије „Е” на моторном возилу категорије „Б”, „Ц” или „Д” с одговарајућим прикључним возилом;

— за возача трактора — на трактору с прикључним возилом носивости најмање 3.000 кг.

Инвалиди и лица с телесним недостацима могу полагати испит из области управљања моторним возилом под условима да за време полагања имају потребна помагала (наочари, протезе и др.). односно да испит из ове области полажу на моторном возилу са аутоматским мењачем, или на возилу које је прилагођено њиховим индивидуалним телесним недостацима, или на возилу специјално попуњеном за возаче с одређеним телесним недостацима.

Члан 24.

Испит из прве помоћи полаже се пред комисијом која се састоји од председника, испитивача из прописа и испитивача из прве помоћи — лекара.

Члан 25.

Возач који поседује важећу возачку дозволу, а жели да полаже испит за вишу категорију, ослобађа се дела возачког испита из прве помоћи.

Члан 26.

Ако се кандидат на возачком испиту служи недозвољеним средствима (коришћење уџбеника или бележака, преписивањем и друго), комисија ће га удаљити са испита и сматраће се као да није положио испит у целини.

Члан 27.

Оцењивање успеха кандидата на возачком испиту врши се оценама „положио“ или „није положио“.

Члан 28.

Кандидату за возача који није положио испит, морају се саопштити грешке које је учинио.

Члан 29.

Кандидат који положи испит из теоретског дела оспособљавања, може у року од једне године од дана положеног испита из те области, више пута поново полагаати испит из области управљања возилом, и основа пружања прве помоћи.

Кандидат који у року из претходног става не положи возачки испит, поново полаже возачки испит у целини.

Члан 30.

О полагању возачког испита у целини води се записник у који се уноси: редни број регистра о полагању испита, име и презиме кандидата, име и презиме председника комисије и испитивача, датум и место полагања испита, ознака теста, редни број записника о делу испита из управљања возилом, оцена успеха на испиту из сваке области и из испита у целини.

Записник потписује председник, чланови комисије или њихови заменици који су учествовали у испитивању кандидата.

Записник о полагању возачког испита у целини чува се 5 година, а тестови и записник из практичног дела испита 2 године.

Члан 31.

Ако кандидат из оправданих разлога (болести и друго) не приступи полагању возачког испита, дозволиће му се, на његов захтев, да накнадно полаже испит.

Ако кандидат одустане од већ започеток полагања испита из поједине области, сматра се да испит из те области није положио.

Члан 32.

Испитна комисија неће започети испит из управљања возилом ако установи да возило на коме треба да се полаже испит није технички исправно, или да кандидат који треба да полаже испит, због утицаја алкохола или других опојних средстава, умора, болести или психичког стања у коме се налази није способан да сигурно управља возилом.

Ако испит из области управљања возилом није започет због техничке неисправности возила, због случајева из става 1. овог члана, поново полагање испита одобриће се без поновног уплаћивања трошкова полагања испита.

Члан 33.

О положеном возачком испиту издаје се уверење.

Кандидату који положи испит из појединих области издаје се, на његов захтев, потврда о положеном испиту из те области.

Члан 34.

Испит за возаче бицикла с мотором, радне машине и мотокултиваторе врши се писмено на тесту, по поступку и на начин предвиђен у члану 13. и 14. овог правилника.

О позитивним резултатима које кандидат покаже у поступку испита комисије за полагање возачког испита ће, на основу евиденције, издати уверење.

Члан 35.

Општински орган управе надлежан за унутрашње послове, пред чијем се комисијом полаже возачки испит, дужан је да води:

1. посебан регистар о полагању возачких испита, о полагању испита за возача трактора и о испиту радних машина, мотокултиватора и бицикла с мотором, који морају да садрже: редни број, презиме и име кандидата и име једног од родитеља, адресу кандидата, датум и место рођења, категорију, односно врсту возила за коју кандидат полаже испит, датум полагања испита и успех постигнут на испиту, успех постигнут на испиту из појединих области и успех показан у поступку испита о познавању саобраћајних прописа (за регистар о испиту о познавању саобраћајних прописа), назначење о томе који пут кандидат полаже испит, као и редни број регистра оспособљавања кандидата за возаче и напомену;

2. регистар издатих уверења о положеном возачком испиту, испиту за возача трактора и испиту за бицикле с мотором, мотокултиватором и радних машина који мора да садржи: редни број, име и презиме кандидата и име једног од родитеља, редни број под којим се кандидат води у регистру из тачке 1. овог члана, број и датум издатог уверења.

Регистар из тачке 1. и 2. овог члана чувају се трајно.

Члан 36.

Регистар о полагању возачких испита закључује се на крају сваке календарске године и чува се као докуменат трајне вредности.

Члан 37.

Општински орган управе надлежан за унутрашње послове пред чијом се испитном комисијом полаже возачки испит, дужан је да води евиденцију о резултатима полагања возачких испита за кандидате сваке ауто-школе, да им указује на уочене недостатке и пропусти у оспособљавању кандидата.

Члан 38.

Образац пријаве из члана 2. образац записника из члана 22. и образац уверења, односно потврде из члана 33. овог правилника чине саставни део овог правилника.

Члан 39.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о програму и начину полагања возачког испита („Сл. лист САНК“, бр. 43/78).

Члан 40.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова“.

Бр. 222-53

Приштина, 2. августа 1985. године

Покрајински секретар
Гахман Морица, с. р.

1. За возача моторног воз.
2. За возача трактора
3. За возача мотоцикла с мотором, возача радних машина и возача мотокултиватора

(Орган за унутраш. пос.)

П Р И Ј А В А

ЗА ПОЛАГАЊЕ ВОЗАЧКОГ ИСПИТА

1. Име и презиме (име једног родитеља)
2. Датум и место рођења
3. Стручна спрема
4. Занимање
5. Преовлаштите и адреса
6. Категорија за коју жели да полаже возачки испит
7. Категорија моторног возила за коју кандидат има возачку дозволу
8. Назив и седиште ауто-школе у којој се кандидат оспособљавао
9. Изјава о начину припремања за полагање возачког испита*
10. Из које области кандидат поново полаже испит:
 1. Теоретски део
 2. Практични део
 3. Основи пружања прве помоћи
11. Напомена:

Уз пријаву прилажем

- а) Лекарско уверење
- б) Потврду о броју часова х) практичне обуке с мишљењем о оспособљености за самостално управљање возилом у саобраћају
- в) Препис возачке дозволе
- г) Доказ о плаћеним трошковима
- д) Доказ о управљању возилом „Б“ или „Ц“ категорије.

Дана _____ 19____ године _____

(место)

Подносилац пријаве:

Редни број регистра _____

ЗА П И С Н И К

О ПРАКТИЧНОМ ДЕЛУ ВОЗАЧКОГ ИСПИТА

- Презиме и име кандидата _____
- Место и датум испита _____
- Број личне карте _____ издате од _____
- Испит полаже _____ пут, за _____ категорију.
- Испит није започет због: (опис разлога):
- техничка неисправност возила _____
 - датих разлога _____
- Испит је прекинут због:
- саобраћајне незгоде _____
 - техничке неисправности возила _____
- І. Резултат провере на полигону или другој одређеној површини:
- А. За све категорије моторних возила и за возача трактора осим за „А“ категорију.

1. Полазак, одржавање правца, мењање степена преноса и заустав. _____ успешно
_____ неуспешно
2. вожња уназад _____ 2 успешно
_____ неуспешно
3. полукружно кретање _____
4. паркирање возила _____ 2
5. заустављање и полазак на путу с нагибом _____ 2
- Б. само за „А“ категорију
1. полазак, одржавање правца и равнотеже, мењање степена преноса _____ успешно
_____ неуспешно
2. вожња у облику осмице _____ 5
- П. оцена резултата испита у саобраћају на јавном путу (за све категорије возила) _____ број поена

1. Правилно врши припреме за полазак (подешавање огледало, ручне кочнице, пуштање мотора у рад, степен преноса) _____ 2
2. Проверава услове за безбедно укључивање у саобраћај и правилно се укључује у саобраћај _____ 5
3. Правилно рукује командама (показивачи правца, управљач, кочница, гас, степен преноса, квачило) _____ 2
4. Подешава брзину кретања стању пута и условима саобраћаја _____ 5
5. Правилно изводи:
 - скретање _____ 2
 - мимоилажење _____ 5
 - претицање и обилажење _____ 5
6. Поступа по правилима о првенству пролаза _____ 5
7. Правилно поступа на раскрсницама _____ 5
8. Правилно поступа према пешацима _____ 5
9. Предузима одговарајуће радње у случају непосредне опасности _____ 5
10. Правилно поступа према другим учесницима у саобраћају _____ 5

Пошто је кандидат на полигону или другој одговарајућој површини показао да радње из тачке 1. и 3. под А (а за категорију „А“ из тачке 1. под Б) извео успешно — неуспешно, а на испиту у целини у управљању возилом јесте — није постигао више од 50 поена, оцена успеха у управљању возилом је _____

ПОЛОЖИО
НИЈЕ ПОЛОЖИО

Испитивачи: _____ Председник комисије _____

1. _____

2. _____

На основу члана 171. Закона о општем управном поступку и члана 33. Правилника о полагању возачког испита („Сл. лист САПК“, бр. 33./85). Комисија за полагање возачког испита при органу за унутрашње послове Скупштине општине _____ издаје

У В Е Р Е Њ Е

О ПОЛОЖЕНОМ ИСПИТУ

Потврђује се да је _____ рођен _____ у _____, општина _____ с пребивалиштем-боравиштем у _____

ПОЛОЖИО-ЛА ИСПИТ:

- за возача _____ категорије моторног возила,
- за возача трактора,
- за возача радне машине, мотокултиватора и бицикла с мотором.

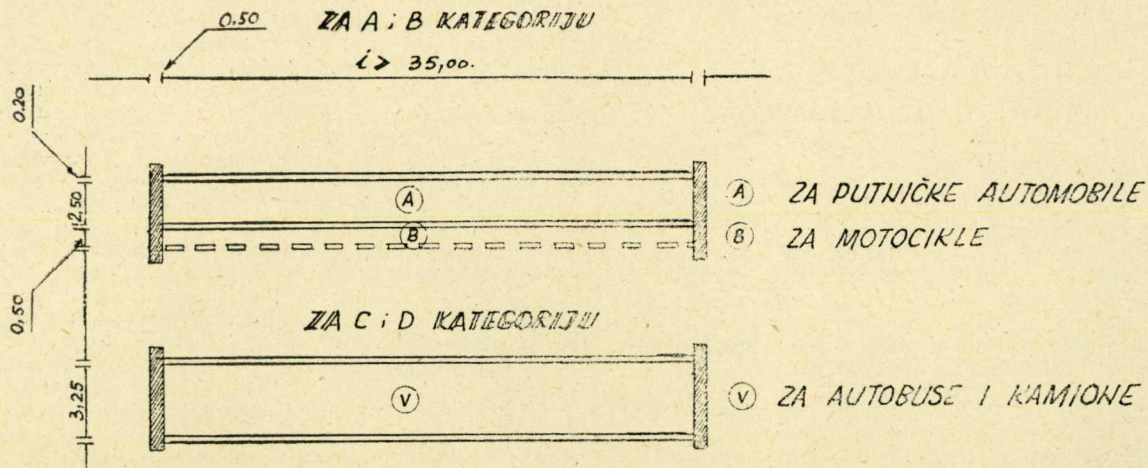
Ово се уверење издаје на основу података из регистра о полагању испита бр. _____/_____ и регистра издатих уверења бр. _____/_____.

_____ бр. _____ од _____ 19____ г.

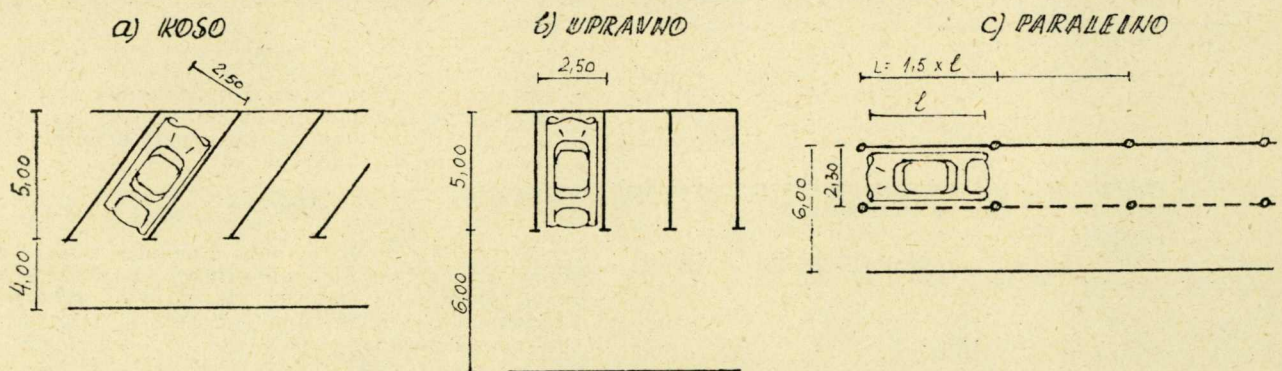
(Назив органа)

Председник комисије за полагање возачког испита (М.П.) _____

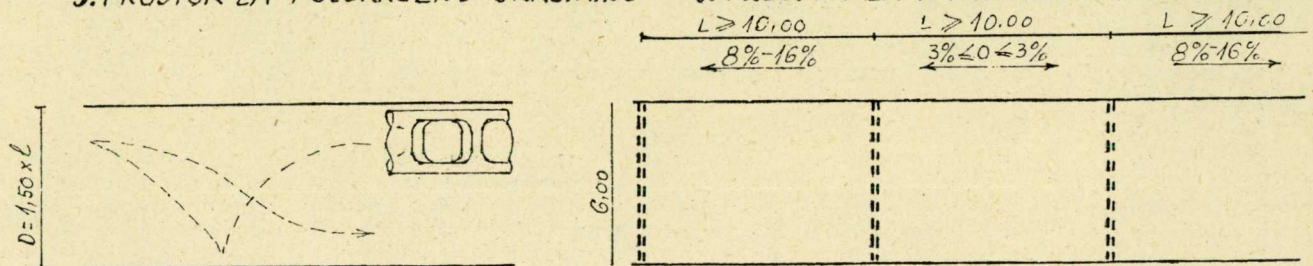
1. PROSTOR ZA VOŽNJU UNAPRED II UKAZIAD

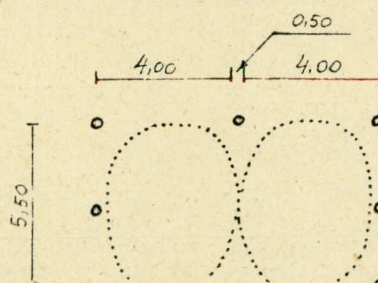
2. PROSTOR ZA PARKIRANJE

3. PROSTOR ZA POLUKRUŽNO OKRETANJE ~ 4. PROSTOR ZA KRETANJE NA NAGIBU

5. PROSTOR ZA VOŽNJU MOTOCIKLOM U PRAVCU OSMICE

На основу члана 82. става 3. Закона о безбедности саобраћаја на путевима — пречишћени текст („Службени лист” САПК”, бр. 5/84) и члана 86. и 87. Закона о државној управи („Службени лист САПК” бр. 38/80), Покрајински секретар за унутрашње послове доноси

П Р А В И Л Н И К

О УСЛОВИМА ЗА РАД АУТО-ШКОЛА

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови који морају испуњавати организације које врше оспособљавање кандидата за возаче (у даљем тексту: ауто-школе) у погледу средстава, уређаја и учила, возила на моторни погон категорија за коју се врши оспособљавање, стручног кадра за оспособљавање кандидата за возаче и евиденције о оспособљавању кандидата за возаче.

Члан 2.

Ауто-школа дужна је да за оспособљавање кандидата за возаче обезбеди:

- средства, уређаје и учила за оспособљавање кандидата за возаче,
- возило на моторни погон за обуку возача оне категорије за коју врши обуку и
- одговарајући стручни кадар за теоретско и практично оспособљавање.

Члан 3.

Под средствима за оспособљавање кандидата за возаче подразумева се:

- просторија која омогућава успешно извођење теоретског дела оспособљавања и
- уређени полигон или други простор који је за ту сврху одобрен, а који омогућава успешно извођење почетне практичне обуке.

Члан 4.

Просторија за извођење теоретске наставе мора испуњавати најмање услове у погледу површине и запремине, грејања, вентилације, осветљења и санитарног чвора у складу с прописима о образовању и васпитању.

Условима из става 1. овог члана мора се омогућити истовремено одржавање наставе с најмање 10 и највише 30 кандидата.

Члан 5.

Уређени полигон или други простор за обуку кандидата из практичног управљања моторним возилом састоји се из једне или више површина, које не представљају јавни пут.

Уређени полигон мора по инвестиционој — техничкој документацији испуњавати услове за саобраћајни објекат који је првенствено намењен почетној обуци у практичном управљању моторним возилом или обуци у управљању моторним возилом.

Други простор из става 1. овог члана мора да испуњава саобраћајно-техничке услове: пут с најмање 2 саобраћајне траке дужине најмање 250 метара и саобраћајне површине за извођење радне возилом, које су предвиђене за почетну обуку у управљању возилом.

На уређеном полигону или другом простору из става 1. овог члана морају се предвидети све потребне мере безбедности да за време извођења почетне практичне обуке не дође до саобраћајне незгоде.

Члан 6.

За извођење теоретског дела оспособљавања ауто-школе морају имати следеће уређаје и учила:

- комплет шема или макета свих саобраћајних знакова,
- шеме и друга учила (саобраћајни сто, магнетну плочу, и др.) за објашњење саобраћајних ситуација, правила саобраћаја, елементе пута и сл.
- моделе или шеме, уређаје на моторном возилу значајне за безбедност саобраћаја на путу (уређај за заустављање, уређај за управљање, уређај за давање светлосних знакова и за осветљавање пута и возила,
- шеме, пртеже или фотографије трага кочења (пута кочења), или заустављања при различитим брзинама и на различитим коловозима (коловозним засторима),
- наставна средства и опрема за извођење наставе из области пружања прве помоћи повређеним у саобраћајним незгодама и
- прописе из области безбедности саобраћаја.

Члан 7.

Ауто-школа је дужна да има најмање 2 сопствена моторна возила регистрована на име ауто-школе.

Возила „Ц” и „Д” категорије и тракторе и њихова прикључна возила за оспособљавање кандидата за возаче из практичног дела програма ауто-школа може обезбедити и на основу уговора о закупу.

Члан 8.

Возила из члана 7. овог правилника морају испуњавати услове прописане за возила на којима се полаже практични део возачког испита, односно практични део испита за возаче трактора.

Члан 9.

Возило на коме се врши оспособљавање кандидата за возаче из практичног дела програма мора имати возачка огледала, која омогућавају кандидату и инструктору осматрање пута и саобраћаја из возила.

Члан 10.

Аутобус и теретно возило на коме се врши оспособљавање кандидата из практичног дела програма, који немају уграђене дупле команде радне кочнице, морају имати помоћну кочницу која је постављена између кандидата и инструктора.

Члан 11.

Оспособљавање кандидата за возача трактора из практичног дела програма може вршити инструктор који има дозволу за инструктора „Б”. „Д” или „Д” категорије, а оспособљавање кандидата за возача „Е” категорије из практичног дела програма инструктор који има дозволу за инструктора категорије вучног возила уз које иле „Е” категорија и возачку дозволу „Е” категорије.

Члан 12.

Ауто-школа је дужна да има најмање 2 инструктора у радном односу на неодређено време за оспособљавање кандидата за возача.

Члан 13.

Захтев за утврђивање да ли су испуњени услови за рад ауто-школе за обуку возача подноси, у име ауто-школе, овлашћено лице. Захтев се подноси општинском органу управе надлежном за унутрашње послове на чијој се територији налази седиште ауто-школе.

Захтев из става 1. овог члана садржи:

- назив ауто-школе за оспособљавање возача,
- седиште и адресу,
- које категорије возача жели да оспособљава,
- које подручје ауто-школа обухвата и
- потпис лица овлашћеног за заступање ауто-школе.

Члан 14.

Уз захтев за утврђивање услова из члана 12. овог правилника, прилаже се:

— самоуправни општи акт о оснивању и унутрашњој организацији,

— списак возача — инструктора и наставника који су у сталном радном односу у ауто-школи за оспособљавање возача, њихова стручна спрема и сл.

— скице полигона или другог уређеног простора са описом саобраћајно-техничких елемената, као и одобрење надлежног органа Скупштине општине за коришћење те поврдине,

— наставни план који је усаглашен с одредбама плана и програма оспособљавања кандидата за возаче,

— попис и скице просторија за извођење теоретске наставе, с подацима о опреми из члана 6. овог правилника,

— списак возила (марка и тип) на којима ће се оспособљавати кандидати за возаче и

— списак осталих средстава, уређаја и учила за извођење теоретског и практичног дела оспособљавања кандидата за возаче.

Члан 15.

Ауто-школе су дужне да воде:

— регистар оспособљавања кандидата за возаче који садржи место за уписивање: редног броја, презимена и имена, године рођења кандидата за возача, пребивалишта, односно боравишта и адресе стана, године уписа, редног броја курса, редног броја школског дневника и број и датум издате потврде о завршеном оспособљавању,

— дневник с прозивником о извођењу теоретског дела програма оспособљавања у који се уноси: редни број курса, датум и време одржавања наставе (часова), опис рада на часу и потпис наставника, као и име и презиме и име једног од родитеља кандидата за возача с подацима о посећивању наставе,

— књигу рада возача инструктора о практичном оспособљавању кандидата за возаче у који се уписује: имена и презимена кандидата који су у току дана оспособљавани, време одржаног часа оспособљавања и опис рада за време оспособљавања,

— картон о практичном оспособљавању кандидата за возаче, у који се уноси: име и презиме кандидата и возача инструктора, врста и регистарски број возила, као и подаци о трајању оспособљавања по појединим методским јединицама које потврђује кандидат потписом одржаног часа.

Подаци о оспособљавању из става 1. алинеје 3. и 4. овог члана уписују се на почетку часа, осим података о часу завршетка трајања оспособљавања, који се уписује на крају часа.

Члан 16.

Дневник с прозивником, књига рада и картон о практичном оспособљавању кандидата чува се најмање 5 година.

Регистар оспособљавања кандидата за возаче чува се трајно. Престанком рада ауто-школе, регистар кандидата се предаје на чување општинском органу управе надлежном за унутрашње послове.

Члан 17.

Возач инструктор мора за време оспособљавања кандидата за возача имати и, на захтев овла-

шћеног лица, показати књигу рада и картон оспособљавања и наставни план за оспособљавање кандидата у практичном управљању возилом оне категорије за коју врши оспособљавање кандидата.

Члан 18.

Ауто-школе воде посебну евиденцију о квалитету рада возача инструктора, који се огледа кроз успех кандидата које су оспособљавали, као и евиденцију о казнама и мерама које су изречене возачима — инструкторима поводом прекршаја у вези са оспособљавањем кандидата за возаче.

Члан 19.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о раду ауто-школа („Службени лист САПК”, бр. 29/75).

Члан 20.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова”.

Број: 222-52

Приштина, 2. августа 1985.

Покрајински секретар
Рахман Морина, с. р.

На основу члана 29. Закона о матичним књигама („Сл. лист САПК”, бр. 13/81), члана 86. става 4. и члана 87. става 1. Закона о државној управи („Сл. лист САПК”, бр. 38/80), Покрајински секретар за унутрашње послове доноси

П Р А В И Л Н И К

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ВОЂЕЊУ МАТИЧНИХ КЊИГА

Члан 1.

У члану 10. ставу 2. Правилника о вођењу матичних књига („Сл. лист САПК”, бр. 49/75), после речи: „родитеља” додаје се реч: „усвојилац” и ставља сеarez.

У истом члану ставу 2. после речи: „детета”, додају се речи: „односно усвојеника” и ставља сеarez.

У истом члану став 3. мења се и гласи:
„Податак о држављанству социјалистичке републике и СФРЈ уписује се у матичне књиге озраком одговарајуће социјалистичке републике и СФРЈ”.

Члан 2.

У члану 31. ставу 2. реч: „одређеног” брише се.
У истом члану ставу 2. после речи: „рока”, додају се речи: „од 2 месеца”.

Члан 3.

У члану 42. став 2. мења се и гласи:
„Прибелешка о склапању брака обавезно садржи и споразум брачних другова о презимену. Уколико је један брачни друг узео презиме другог брачног друга, у рубрику: „Накнадни упис и прибелешке” уноси се забелешка: склопљени брак (наводи се датум склапања брака) и (наводи се место у коме је брак закључен), са (наводи се лично име брачног друга), и узето презиме брачног друга (наводи се презиме брачног друга), матична књига венчаних текући број (наводи се текући број и година уписа у матичној књизи венчаних). Ако је

брачни друг задржао своје презиме, остали подаци остају исти. Уколико се брачни другови споразумеју о презимену, прибелешка ће се усагласити с тим споразумом.

Члан 4.

Члан 48. мења се и гласи:

„Ако лицу престане држављанство одговарајуће социјалистичке републике, односно СФРЈ, у рубрику: „Накнадни уписи и прибелешке“ уноси се забелешка: „престало држављанство одговарајуће социјалистичке републике, односно СФРЈ решењем (наводи се назив органа који је решење донео, број и датум решења)“.

Ако је страни држављанин рођен у Југославији, па је касније примљен у држављанство одговарајуће социјалистичке републике, односно СФРЈ, у рубрику:

„Накнадни упис и прибелешке“ уноси се забелешка: „примљен у држављанство одговарајуће социјалистичке републике, односно СФРЈ решењем (наводи се назив органа који је решење донео, број и датум решења).“

Члан 5.

Члан 51. мења се и гласи:

„Рубрика: „изјава брачних другова о њиховом презимену“ попуњава се према споразуму брачних другова. На пример: „Брачни другови су се споразумели да за заједничко презиме узму презиме једног или другог брачног друга“, или „Брачни другови су се споразумели да задрже свако своје презиме“, или „Брачни другови су се споразумели да свом презимену додају презиме другог брачног друга“, или брачни другови су се споразумели да један брачни друг узме презиме другог брачног друга и том презимену дода своје презиме“.

Члан 6.

У члану 53. став 4. мења се и гласи:

„Ако је закључењу брака присуствовао тумач, односно логопед у рубрику: „Примедбе“ уноси се забелешка: „брак закључен уз помоћ тумача, односно логопеда (наводи се лично име тумача, односно логопеда), пошто женик — невеста не зна језик на коме је брак закључен. Тумач, односно логопед потписује се изнад места одређеног за потписивање сведока: (Тумач, односно логопед, лични потпис)“.

Члан 7.

У члану 54. став 2. брише се.

Члан 8.

Члан 56. брише се.

Члан 9.

У члану 63. став 2. брише се.

Члан 10.

У члану 69. ставу 2. после речи: „Решењу“ додају се речи: „надлежног органа који је решење донео“.

Члан 11.

Члан 73. мења се и гласи:

„Записник о наласку детета, чији су родитељи непознати, саставља орган старатељства одмах, а најкасније наредног дана.“

Записник о наласку детета саставља се у три примерка и садржи податке: „име и презиме и адресу лица који је нашао дете, односно пријавило налазак детета; назив места као и време када је дете нађено; околности под којима је нађено; вероватну старост и пол детета; посебне телесне ознаке, назив установе или податке о лицу код кога је дете смештено и изјава сведока који су присуствовали наласку детета, или им је у вези с наласком детета нешто познато“.

Члан 12.

У члану 76. став 2. брише се:

Члан 13.

У члану 84. после речи: „родитељи“, додају се речи: „односно старатељи“.

Члан 14.

Чланови 91, 93, 94, 95, 96. и 97. бришу се.

Члан 15.

После члана 97. додаје се нови члан 97-а који гласи:

Члан 97а

Обрасци бр. 1. до 8. предвиђени Правилником о вођењу матичних књига одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

У обрасцима бр. 1. до 6. у средини у растеру налази се грб СФРЈ.

Обрасце из става 1. овог члана штампа организација удруженог рада коју овласти Покрајински секретаријат за унутрашње послове“.

Члан 16.

У свим одредбама Правилника о вођењу матичних књига позивања на одговарајућу одредбу и број Службеног листа као и речи: „Закон о матичним књигама“ бришу се, а речи:

— Закон о личном имену и

— Закон о браку, замењују се речима: „Закон о браку и породичним односима“.

Члан 17.

Даном ступања на снагу овог правилника стављају се ван употребе досадашњи обрасци број 4, 5. и 6. а од 1. 01. 1986. године и досадашњи обрасци број 1, 2. и 3.

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Социјалистичке Аутономне Покрајине Косова“.

Бр. 200-168

Приштина, 02. августа 1985. године

Покрајински секретар
Рахман Морина, с. р.

LIBRI AMZË I TË LINDURVE — МАТИЧНА КЊИГА РОБЕНИХ

Faqe _____
Страна _____

(Numri vijues) (Текући број)		(Dita, muaji, viti dhe ora e lindjes) (Дан, месец, година и час рођења)		(Vendlindja dhe adresa) (Место рођења и адреса)	
Emri, mbiemri dhe gjinia e fëmijës Име, презиме и пол детета				Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet Накладни уписи и прибелешке	
Shtetësia Држављанство					
Numri amzë Матични број					
Të dhënat për prindërit Подаци о родитељима		Të dhënat për babain Подаци о оцу	Të dhënat për nënën Подаци о мајци		
Emri Име					
Mbiemri (për nënën edhe të vajzërisë) Презиме (за мајку и девојачко)					
Datëlindja Датум рођења					
Vendi dhe komuna e lindjes Место и општина рођења					
Shtetësia Држављанство					
Vendbanimi dhe adresa Пребивалиште и адреса					
Vërejtjet: Примедбе:					
Emri dhe mbiemri i paraqitësit Име и презиме пријавиоца					
(Nënshkrimi i paraqitësit) (Потпис пријавиоца)					
Data e regjistrimit Датум уписа				(Nënshkrimi i ofiqarit) (Потпис матичара)	

LIBRI AMZË I TË MARTUARVE — МАТИЧНА КЊИГА ВЕНЧАНИХ

Faqe _____
Страна _____

(Numri vijues) (Текући број)			
		(Dita, muaji dhe viti i lidhjes së martesës) (Дан, месец и година закључења брака)	(Vendi i lidhjes së martesës) (Место закључења брака)
Emri dhe mbiemri Име и презиме		i dhëndërit — женика	i nuses — невесте
Dita, muaji dhe viti i lindjes Дан, месец и година рођења			
Vendi dhe komuna e lindjes Место и општина рођења			
Shtetësia Држављанство			
Numri amzë Матични број			
Vendbanimi dhe adresa Пребивалиште и адреса			
Emri dhe mbiemri i prindërve Име и презиме родитеља		i babait оца	
		i nënës мајке	
Emri dhe mbiemri i dëshmitarëve me rastin e lidhjes së martesës Име и презиме сведока при закључењу брака			
Emri dhe mbiemri i personit zyrtar para të cilit është lidhur martesa Име и презиме службеног лица пред којим је брак закључен			
Emri dhe mbiemri i ofiqarit Име и презиме матичара			
Deklarata e bashkëshortëve për mbiemrin e tyre Изјава брачних другова о њиховом презимену		Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet Накнадни уписи и прибелешке	
Vërejtjet: Примедбе:			
Bashkëshortët: Брачни другови:		Dëshmitarët: Сведоци:	
1. _____		_____	
2. _____		_____	
(Nënshkrimi i personit zyrtar) (Nënshkrimi i ofiqarit) (Потпис службеног лица) (Потпис матичара)			

LIBRI AMZË I TË VDEKURVE — МАТИЧНА КЊИГА УМРЛИХ

Фаце _____
Страна _____

(Numri vijues) (Текући број)		(Dita, muaji, viti dhe ora e vdekjes) (Дан, месец, година и час смрти)		(Vendi i vdekjes dhe adresa) (Место смрти и адреса)	
Emri, mbiemri dhe gjinia e të vdekurit Име, презиме и пол умрлог				Vërejtjet: Примедбе:	
Mbiemri para martesës Презиме пре закљ. брака					
Datëlindja e të vdekurit Датум рођења умрлог					
Vendi dhe komuna e lindjes Место и општина рођења					
Shtetësia Држављанство					
Numri amzë Матични број				Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet Накладни уписи и прибелешке	
Vendbanimi dhe adresa Пребивалиште и адреса					
Gjendja bashkëshortore Брачно стање					
Emri dhe mbiemri i bashkëshortit-tes Име и презиме брачног друга					
Mbiemri i bashkëshortit-tës para lidhjes së martesës Презиме брачног друга пре закључења брака					
Emri dhe mbiemri i prindërve Име и презиме родитеља		i babait оца			
		i nënës мајке			
Paraqitësi i vdekjes Пријављилац смрти					
Adresa e paraqitësit Пребивалиште пријавиоца					
Nënshkrimi i paraqitësit Потпис пријавиоца					
Data e regjistrimit Датум уписа					
Nënshkrimi i ofiqarit (Потпис матичара)					

REPUBLIKA SOCIALISTE FEDERATIVE
E JUGOSLLAVISË
REPUBLIKA SOCIALISTE E SERBISË
KRAHINA SOCIALISTE AUTONOME
E KOSOVËS

(STEMA E
RSFJ)
(ГРБ СФРЈ)

СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА
РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА АУТОНОМНА
ПОКРАЈИНА КОСОВО

E K S T R A K T
NGA LIBRI AMZË I TË LINDURVE

ИЗВОД
ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОЂЕНИХ

Komuna _____
Општина

Viti i regjistrimit _____
Година уписа

Vendi i regjistrimit _____
Место уписа

Numri vijues _____
Текући број

Emri, mbiemri dhe gjinia e fëmijës
Име, презиме и пол детета

Dita, muaji dhe viti i lindjes së fëmijës
Дан, месец и година рођења детета

Vendi dhe komuna e lindjes së fëmijës
Место и општина рођења детета

Shtetësia
Држављанство

Numri amzë
Матични број

Të dhënat për prindërit:
Подаци о родитељима:

babait — оцу

nënës — мајци

Emri
Име

Mbiemri (për nënën edhe të vajzërisë)
Презиме (за мајку и девојачко)

Data, vendi dhe komuna e lindjes
Датум, место и општина рођења

Shtetësia
Држављанство

Vendbanimi dhe adresa
Пребивалиште и адреса

Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet
Накнади уписи и прибелешке

Numër: _____
Број:

Më _____
Дана

VV
МП

(Nënshkrimi i ofiqarit)
(Потпис матичара)

REPUBLIKA SOCIALISTE FEDERATIVE
E JUGOSLLAVISË
REPUBLIKA SOCIALISTE E SERBISË
KRAHINA SOCIALISTE AUTONOME
E KOSOVËS

(STEMA E
RSFJ)
(ГРБ СФРЈ)

СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА
РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА АУТОНОМНА
ПОКРАЈИНА КОСОВО

E K S T R A K T
NGA LIBRI AMZË I TË MARTUARVE

И З В О Д
ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ВЕНЧАНИХ

Komuna _____
Општина

Viti i regjistrimit _____
Година уписа

Vendi i regjistrimit _____
Место уписа

Numri vijues _____
Текући број

Vendi i lidhjes së martesës
Место закључења брака

Dita, muaji dhe viti i lidhjes së martesës
Дан, месец и год. закључења брака

Emri dhe mbiemri
Име и презиме

i dhëndërit — женика

i nuses — невесте

Dita, muaji dhe viti i lindjes
Дан, месец и година рођења

Vendi dhe komuna e lindjes
Место и општина рођења

Shtetësia
Држављанство

Numri amzë
Матични број

Vendbanimi dhe adresa
Пребивалиште и адреса

Emri dhe mbiemri i prindërve
Име и презиме родитеља

i babait — оца

i nënës — мајке

Emri dhe mbiemri i deshmitarit
me rastin e lidhjes së martesës
Име и презиме сведока при закључењу брака

Emri dhe mbiemri i personit zyrtar
Име и презиме службеног лица

Emri dhe mbiemri i ofiqarit
Име и презиме матичара

Deklarata e bashkëshortëve për mbimerin e tyre:
Изјава брачних другова о њиховом презимењу:

Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet
Накнадни уписи и прибелешке

Numër: _____
Број:

Më _____
Дана

VV
МП

(Nënshkrimi i ofiqarit)
(Потпис матичара)

REPUBLIKA SOCIALISTE FEDERATIVE E JUGOSLLAVISË REPUBLIKA SOCIALISTE E SERBISË KRAHINA SOCIALISTE AUTONOME E KOSOVËS	(STEMA E RSFJ) (ГРБ СФРЈ)	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО
E K S T R A K T NGA LIBRI AMZË I TË VDEKURVE		
ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОБЕНИХ		
Komuna _____ Општина	Viti i regjistrimit _____ Година уписа	
Vendi i regjistrimit _____ Место уписа	Numri vijues _____ Текући број	
Vendi i vdekjes _____ Место смрти		
Dita, muaji dhe viti i vdekjes _____ Дан, месец и година смрти		
Emri, mbiemri dhe gjinia e të vdekurit _____ Име, презиме и пол умрлог		
Mbiemri i të vdekurit para lidhjes së martesës _____ Презиме умрлог пре закључења брака		
Dita, muaji dhe viti i lindjes së të vdekurit _____ Дан, месец и година рођења умрлог		
Vendi dhe komuna e lindjes së të vdekurit _____ Место и општина рођења умрлог		
Shtetësia e të vdekurit _____ Држављанство умрлог		
Numri amzë _____ Матични број		
Vendbanimi dhe adresa e të vdekurit _____ Пребивалиште и адреса умрлог		
Gjendja bashkëshortore e të vdekurit _____ Брачно стање умрлог		
Emri dhe mbiemri i bashkëshortit-tes dhe mbiemri para lidhjes së martesës _____ Име и презиме брачног друга и презиме пре закључења брака		
Emri dhe mbiemri _____ i prindërve _____ Име и презиме родитеља	i babit — оца _____ i nënës — мајке _____	
Vërejtjet: Примедбе:		
Regjistrimet e mëvonshme dhe anëshënimet Накнадни уписи и прибелешке		
Numër: _____ Број	VV _____ МП _____ (Nënshkrimi i ofiqarit) (Потпис матичара)	
Më _____ Дана		

Sipas kërkesës së _____
На захтев

(Emri mbimeri dhe adresa e parashtruesit të kërkesës në bazë të nenit 32 parag. 2 të Ligjit mbi librat amzë („Gazeta zyrtare e KSA të koso vës”, nr. 11/74) dhe të nenit 171 të Ligjit mbi procedurën e përgjithshme administrative („Gazeta zyrtare e RSFJ”, nr. 18/65), lëshohet kjo (Име и презиме и пребивалиште подносиоца захтева) а на основу члана 32. ст. 2. Закона о матичним књигама („Службени лист САН Косово”, бр. 11/74) члана 171. Закона о општем управном поступку („Службени лист СФРЈ”, бр. 18/65), издаје се

C E R T I F I K A T E
У В Е Р Е Њ Е

Se _____
да је

(Të dhënat më të afërta për parashtruesin e kërkesës, respektivisht për personin me të cilin kanë të bëjnë të dhënat)

(Ближи подаци о подносиоцу захтева, односно лицу на које се подаци односе)

(Ceken faktet, respektivisht të dhënat të cilat vërtetohen me certifikatë)

(Наводе се чињенице, односно подаци који се потврђују уверењем)

Kjo certifikatë lëshohet sipas të dhënave nga libri amzë

Ово уверење се издаје према подацима из матичне књиге

(Emërtimi i librit amzë, emri i vendit dhe i komunës, numri vijues i regjistrit, viti për të cilin mbahet libri).

(Назив матичне књиге, назив места и општине, текући број уписа, година за коју се матична књига води)

Taksa sipas nr. tar. _____ të Ligjit mbi taksat administrative në shumën prej _____ është arkëtuar dhe anuluar në parashtrësë.

Такса по тар. бр. _____. Закона о административним таксама, у износу од _____ наплаћена је и поништена на поднеску.

Në _____
У

Më _____
Датум

VV
МП

(Nënshkrimi i ofiqarit)
(Потпис матичара)

REGJISTRI I LIBRIT AMZË
РЕГИСТАР МАТИЧНЕ КЊИГЕ

Nr. rend. Ред. бр.	EMRI DHE MBIEMRI ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	Viti i registr. Година уписа	Nr. vijues i regjist. Текући бр. уписа	Faqe Страница	Vërejtjet Напомене

ПРИВАТНИ ОГЛАСНИ

Да би се спречила свака злоупотреба, оглашавају се неважећом изгубљена документа ових лица:

Нехат Чунаку, из Подујева, војну књижицу,
Агим Кастрати, из Обилића, здравствену књижицу,
Јевтић Живана, из Грачанице, сведочанство,
Крстић Љубиша, из Грачанице, сведочанство основне школе,
Младеновић Звонимир, из Новог Брда, сведочанство бр. 222,
Шериф Тербуја, из Трнава, сведочанство основне школе,
Стојменовић Славица, из Витине, диплому средње школе,
Рефет Шекацију, из Призрена, сведочанство I и II разреда,
Иљир Рогова, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,
Рамуш Кастрати, из Призрена, сведочанство I разреда,
Бенан Ружди, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,
Иљир Молакуће, из Призрена, сведочанство основне школе,
Квјитим Канопи, из Призрена, личну карту,
Бљерта Скоро, из Призрена, диплому,
Ружди Хамитага, из Мунитишта, диплому средње школе,
Бемаљ Таћи, из Призрена, сведочанство VIII разреда,
Зенел Љатифи, из Призрена, сведочанство I разреда ЦСУО „Рамизи е Боро“ у Призрену,
Тахире Мифтарај, из Србице, сведочанство IV разреда Медицинске школе „Боро е Рамизи“ у Призрену,
Ергин Котље, из Призрена, сведочанство I и II разреда, ЦСУО „Рамизи е Боро“ у Призрену,
Златомир Јевтић, из Призрена, сведочанство I разреда,
Бајрам Бериша, из Жура, индекс ВППШ „Д. Дода“ у Призрену,
Караци Селвија, из Призрена, сведочанство I и II разреда ЦЗО — ООУР „Боро и Рамиз“ и III и IV разреда и диплому ЦУО — ООУР „Јованка Радивојевић — Кица“ у Призрену,
Фазлија Вељија, из Призрена, сведочанство основне школе,
Бајра Мурат, из Призрена, сведочанство IV разреда средње пољопривредне школе,
Вулнет Љуботени, из Призрена, сведочанство I и II разреда ШЦ „Боро и Рамиз“ у Призрену и сведочанство III и IV разреда и диплому гимназије,
Мифтари Рефик, из Призрена, сведочанство I, II, III и IV разреда и диплому Техничке школе у Призрену,
Сахалин Кукај, из Призрена, диплому, средње школе,
Анђелковић Љубиша, из Кос. Каменице, војну књижицу,
Раши Хашијај, из Ракоша, сведочанство VIII разреда основне школе,
Крстивоје Ковачевић, из Рудника, сведочанство VIII разреда основне школе,
Ирфан Иљаз Шиливода, из Титове Митровице, потврду о завршеној обуци „Б“ категорије бр. 5988—IV/6,
Мусљи Куртај, из Призрена, радну књижицу,
Арсим Љимани, из Призрена, сведочанство основне школе у Призрену,
Бокић Радмила, из Дечана, индекс ВППШ у Призрену,
Музафере Скендери, из Призрена, сведочанство I разреда,
Решат Зеџири, из Призрена, сведочанство III и IV разреда и диплому,

Африм Хоцај, из Жура, сведочанство I разреда,
Сабри Селјани, из Приштине, саобраћајну дозволу,
Авдуљ Шалба, из Пећи, сведочанство I разреда,
Елјаз Наби, из Пећи, здравствену књижицу,
Дедај Пашко, из Пећи, здравствену књижицу,
Мирдита Љидија, из Пећи, сведочанство основне школе,
Редај Хусен, из Пећи, здравствену књижицу,
Џеват Суља, из Приштине, делегатску књижицу бр. 190,
Ружди Гаши, из Приштине, сведочанство I разреда Средње школе „Џевдет Дода“ у Приштини,
Мехић Нијаз, из Кос. Каменице, сведочанство основне школе,
Симић Снежана, из Кос. Каменице, сведочанство,
Мартиновић Бобан, из Пећи, сведочанство основне школе,
Јекмић Миливоје, из Пећи, диплому средње школе,
Никчевић Драгица, из Пећи, личну карту бр. 2243,
Свљ Пељај, из Пећи, здравствену књижицу,
Марковић Богдан, из Пећи, војну књижицу,
Велић Зоран, из Пећи, индекс,
Јекмић Миливоје, из Пећи, сведочанство III и IV разреда, ЕШЦ „Милева Вуковић“ у Пећи,
Гафур Хоџај, из Призрена, сведочанство I и II разреда,
Бећир Зенељај, из Призрена, сведочанство III и IV разреда,
Закић Златан, из Призрена, сведочанство,
Шухрете Битићи, из Призрена, сведочанство I, II, III и IV разреда и диплому,
Пављевић Трајко, из Призрена, сведочанство VIII разреда,
Шипеса Симићу, из Призрена, сведочанство латинског курса,
Ерџин Котље, из Призрена, сведочанство III и IV разреда и диплому,
Сокољ Елшани, из Призрена, сведочанство II разреда,
Фламур Рамадани, из Призрена, сведочанство I разреда Медицинске школе у Призрену,
Грић Мата, из Витине, сведочанство VIII разреда основне школе,
Екрем Мустафа, из Обилића, диплому,
Непат Ворфај, из Призрена, сведочанство I разреда ЦСУО „Димитрије Туповић“ у Призрену,
Агрон Тамику, из Призрена, војну књижицу,
Имер Краснићи, из Призрена, сведочанство I и II разреда основне школе,
Имер Краснићи, из Призрена, сведочанство III и IV разреда основне школе,
Џано Саљадини, из Призрена, радну књижицу,
Сејфула Менекше, из Призрена, личну карту,
Џевахире Тотај, из Душанова, сведочанство VI разреда основне школе,
Јовановић Бранислав, из Призрена, сведочанство III и IV разреда усмереног образовања,
Шухрете Битићи, из Призрена, сведочанство III и IV разреда и диплому,
Хајрије Хајдари, из Призрена, сведочанство IV разреда и диплому, Средње школе „Ј. Р. Кица“ у Призрену,
Орхан Бурхани, из Јањева, сведочанство VIII разреда,
Стојановић Срећко, из Новог Брда, радну књижицу,
Бејтула Масалију, из Новог Брда, сведочанство основне школе,
Африм Бећери, из Новог Брда, сведочанство бр. 177,
Фехми Бериша, из Приштине, сведочанство,

Кучи Сафет, из Звечана, сведочанство о завршеној основној школи,
 Бећири Бахтијар, из Звечана, сведочанство основне школе,
 Пренићи Берим, из Обилића, радну Књижицу,
 Бојковић Снежана, из Витине, радну књиж. Ковачевић Зорица, из Витине, сведочанство средње школе,
 Азем Исљами, из Витине, сведочанство,
 Урошевић Станимир, из Витине, диплому средње школе,
 Вељи Хоти, из Призрена, сведочанство I и II разреда,
 Бесим Гутај, из Призрена, сведочанство основне школе,
 Ајдини Рефија, из Средске, сведочанство I и II разреда СУО „Боро и Рамиз” у Призрену,
 Хамза Дестан, из Суве Реке, сведочанство I разреда ЦСУО „Боро и Рамиз” у Призрену,
 Величковић Славиша, из Прилужја, сведочанство основне школе,
 Кошанин Вукомир, из Т. Митровице, личну карту бр. 16817,
 Марковић Љилана, из Приштине, индекс Филозофског факултета у Приштини,
 Миловановић Милан, из Београда, војну књижицу,
 Вехби Хуруглија, из Ѓылана, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Ружди Вехапи, из Призрена, сведочанство основне школе,
 Минире Сопјани, из Приштине, сведочанство I и II разреда,
 Хасан Маљићи, из Косовске Каменице, радну књижицу,
 Басри Нука, из Витине, радну Књижицу,
 Азиз Топани, из Рудника, сведочанство I и II разреда средње школе,
 Исуф Сељимај, из Обилића, диплому,
 Хамит Симница, из Обилића, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Миљковић Милош, из Обилића, здравствену књижицу,
 Ширковић Снежана, из Ракоша, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Риза Рецај, из Пећи, сведочанство I разреда ЦСУО „Шабан Спахија” у Пећи,
 Исуф Имерај, из Ракоша, сведочанство основне школе,
 Дрита Никћи, из Пећи, сведочанство основне школе,
 Кренић Ристо, из Пећи, здравствену књижицу,
 Реџбогај Адем, из Пећи, здравствену књижицу,
 Базим Пољчаку, из Пећи, здравствену књиж.
 Мус Кући, из Пећи, војну књижицу,
 Радошевић Валентина, из Призрена, диплому,
 Радошевић Валентина, из Призрена, сведочанство I, II разреда „Димитрије Туповића” и III и

IV разреда „Јована Радивојевића Кица” у Призрену,
 Суљејман Круезиу, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Љиман Рамадани, из Призрена, диплому,
 Андрејевић Весна, из Призрена, индекс бр. 8/79,
 Самир Мучезиу, из Призрена, сведочанство основне школе,
 Мустафи Б. Мусо, из Призрена, оружни лист рег. бр. 1442/83, издат од СУП Призрен,
 Зенељ Фенај, из Жура, личну карту,
 Ружди Вехапи, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Ајдин Тачи, из Призрена, диплому, издату од Завода за запошљавање,
 Хакиф Хаљити, из Приштине, индекс, издат од ВПШ у Пећи,
 Јовић Томислав, из Новог Брда, радну књижицу бр. 734,
 Јозеф Дуљај, из Призрена, сведочанство I и II разреда средње школе,
 Енџелуде Џипо, из Призрена, сведочанство I, II, III и IV разреда и диплому,
 Неџат Хоџај, из Призрена, сведочанство I и II разреда,
 Ковиљка Тодоровић, из Приштине, радну књижицу,
 Сахит Имери, из Приштине, сведочанство I разреда Гимназије „Џевдет Дола” у Приштини,
 Хаљит Краснићи, из Призрена, личну карту,
 Али Гаши, из Призрена, сведочанство основне школе,
 Берзат Марзек, из Призрена, личну карту,
 Неџат Бата, из Призрена, диплому,
 Фазљин Дестан, из Г. Љубиње, војну књиж.
 Хазер Османај, из Призрена, личну карту и возачку дозволу,
 Мухарем Муји, из Призрена, личну карту,
 Едип Шишко, из Призрена, диплому,
 Исмајл Шаља, из Пећи, здравствену књиж.
 Брахим Шаља, из Пећи, здравствену књижицу,
 Хуре Бериша, из Пећи, здравствену књижицу,
 Абаза Раза, из Пећи, здравствену књижицу,
 Поповић Небојша, из Истока, сведочанство I разреда средњег усмереног образовања,
 Дајић Верица, из Витине, здравствену књиж.
 Азиз Брахишај, из Призрена, војну књижицу,
 Бесник Бокши, из Призрена, диплому,
 Ваљдет Морина, из Призрена, сведочанство VIII разреда,
 Аљи Круезиу, из Призрена, радну књижицу,
 Џемиљ Љеши, из Призрена, сведочанство VIII разреда основне школе,
 Хајдар Љеши, из Призрена, сведочанство III разреда и ШУП у Призрену,
 Ариф Бена, из Призрена, индекс,
 Ерон Вардари, из Призрена, сведочанство II разреда,
 Сабит Мустафа, из Приштине, личну карту бр. 11159 издату од СУП — Приштина.

САДРЖАЈ

Покрајински секретаријат за унутрашње послове

Правилник о Плану и програму оспособљавања кандидата за возаче	— — — — 853
Правилник о полагању возачког испита	864
Правилник о условима за рад ауто-школа	870
Правилник о изменама и допунама Правилника о вођењу матичних књига	— — 871

Издавач: Новинско-издавачка организација „Службени лист САПК” — Приштина, ЈНА 2. П. Ф. 182.
 Телефони: директор 32-976, администрација и рачуноводство 32-981 Директор и одговорни уредник
 Аљуш Салиху. Преплата за 1985. годину износи 1.600,00 динара. Преплату уплаћивати на жиро
 рачун 68400-603-1221 СДК — Филијала у Приштини.

Штампа: НИГРО „Рилиндаја” — Приштина